

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Крім «Гринджолів»,
є маленькі громадяни,
якими теж треба
опікуватися
і пишатися

Ранкове і денне засідання 14 червня

На вчорашньому Дні уряду парламентарії обговорювали одночасно два актуальні питання: «Про дитячу безпритульність в Україні та шляхи подолання цього явища» і «Про посилення боротьби з наркоманією в Україні».

Як повідомив міністр у справах молоді і спорту Юрій Павленко (на знімку вгорі), нині на профілактичному обліку служб у справах неповнолітніх перебуває понад 145 тисяч осіб, які бродяжать, жебракують, схильні до правопорушень, уживають наркотики та алкоголь тощо. А кількість дітей, які проживають у кризових сім'ях, становить 91200 осіб. (Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

На знімку (зліва направо): Леонід Сергієнко, Ольга Гінзбург.

■ ВРОЖАЙ-2005

Збиткова арифметика хлібного колоса

Жнива в Криму лише починаються, а в автономії вже підраховують можливі збитки. Затверджені Міністерством аграрної політики мінімальні закупівельні ціни на продовольче зерно аграрії вважають вочевидь заниженими. Вони не компенсують виробничі витрати і не дають можливості хліборобам вести розширене виробництво. На нараді в Білогірському районі під керівництвом голови Ради міністрів Криму Анатолія Матвієнка, присвяченій готовності аграріїв до майбутніх жнив, стурбовано говорили про те, що якщо ціни на продовольчу пшеницю третього класу упадуть нижче 680 гривень за тону, то загалом на півострові збитки виробників досягнуть 100 мільйонів гривень. (Закінчення на 4-й стор.).

■ У НОМЕР

Як і раніше, помирає більше людей, ніж народжується

Населення України за місяць скоротилося на 31,5 тисячі осіб. На тисячу душ народжується дев'ять, а помирає вісімнадцять. Такі невтішні статистичні дані.

Природний приріст населення за січень—квітень в Україні, як і раніше,

негативний. Народилося 136 619 чоловік, померло 285 868, з них — 1321 дитина у віці до 1 року. Усього нас нині — 47,1 мільйона людей. Зате шлюбів в Україні цього року було більше, ніж розлучень. А ще в Україну приїхало більше народу, ніж виїхало.

■ ПЕРЕДПЛАТИВ І ВИГРАВ

Є привід зібратися за одним столом

Давній передплатник нашої газети Володимир Іванович Гнап, виславши квитанцію, став власником незвичного призу — солодоців від Хмельницького хлібокомбінату. Домашні, порадившись, відрядили за подарунком його племінника Анатолія Кузю (на знімку). І це не випадково. Анатолій зізнається, що не так часто доводиться зустрічатися з родичами, тому тепер є привід зібратися за одним столом. Тим паче що в родині є кому ласувати солодошами: у Володимира Івановича підрастає двоє онуків — семикласниця Віка та першокласник Артур, а в Анатолія — два синочки. До того ж тепер і він пообіцяв стати передплатником газети. «Якщо у ній стільки всього цікавого написано та ще й призи читачі виграють, то чому б не спробувати і свій шанс», — сказав на прощання. **Ірина КОЗАК.**

Хмельницький.

Фото автора.

Завтра Президент Грузії Михайл СААКАШВІЛІ прибуде до Києва з триденним офіційним візитом. Він збирається обговорити з керівниками України питання, пов'язані з поглибленням двосторонніх міждержавних відносин у сферах економіки та оборони

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

СНД може одержати друге дихання

Про це вчора заявив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час IX Петербурзького міжнародного економічного форуму в Росії. Церемонія урочистого відкриття відбулась у Таврійському палаці, повідомили «Голосу України» у прес-службі Верховної Ради.

На думку В. Литвина, СНД майбутнього — це співдружність незалежних держав, які прагнуть реалізувати власні проекти національного розвитку, максимально використовуючи можливості міжнародної інтеграції і регіональної кооперації. У своєму виступі Володимир Литвин підкреслив важливість створення ефективної національної стратегії для України та її пріоритети. (Закінчення на 2-й стор.).

Україна матиме прокуратуру європейського типу!

Проголосивши курс на інтеграцію до Європи, українська нація та її легітимні органи влади і державного управління визначилися і з історичною перспективою розвитку України.

Реалізація курсу до Європи передбачає насамперед приведення норм і стандартів внутрішнього життя українського суспільства у відповідність до норм і стандартів Європи. (Закінчення на 6-й та 12-й стор.).

Президент Чехії знайомиться з Одесою

Сьогодні президент Чеської Республіки Вацлав Клаус з дружиною Лівією Клаусовою знайомиться з Одесою.

Заплановано зустріч Вацлава Клауса з головою Одеської обласної державної адміністрації Василем Цушком і керівництвом державного підприємства «Одеський морський торговий порт».

На україно-чеському підприємстві «Татра—Південь», що спеціалізується на випуску трамвайних вагонів, Вацлав Клаус зустрінеться з інженерно-технічним складом, ознайомиться з роботою підприємства.

Дружина президента відвідає Центр реабілітації дітей-інвалідів і археологічний музей.

Цього само дня президент Чехії зустрінеться з представниками чеської діаспори в Одесі і членами національно-культурного товариства «Чеська бесіда», повідомляє наш власний кореспондент **В'ячеслав ВОРОНКОВ.**

(Продовження теми читайте на 5-й стор.).

На короткому повідку

13 червня Рада з питань співробітництва в рамках «ЄС—Україна» мала оцінити виконання нами плану дій, ухваленого 21 лютого. А також надати Україні статус держави з ринковою економікою. Засідання Ради відбулося. Найбільший його результат — намір Єврокомісії до осені ухвалити мандат про... початок переговорів щодо лібералізації візового режиму з Україною, угод про її участь в операціях під проводом ЄС із залагодження криз та обміну інформацією з обмеженим доступом. Але ми очікували більшого: надання Україні ринкового статусу. Втім, незадовго до візиту в Люксембург віце-прем'єр з питань євроінтеграції Олег Рибачук пояснив, що питання не обговорюватиметься у зв'язку з... недавньою бензиною кризою. (Закінчення на 5-й стор.).

■ ФОТОФАКТ

У Національному експоцентрі України (проспект Глушкова, 1) працює 17-та Міжнародна виставка-ярмарок «Агро-2005».

Фото Андрія ПЕСТЕРЕНКА.

В Україні зареєстровано 188 друкованих видань ЗМІ для національних меншин

■ У НОМЕР

СНД може одержати друге дихання

(Початок на 1-й стор.).

Голова Верховної Ради вважає, що головні цілі конституційної реформи — забезпечення формування ефективної виконавчої влади і сучасної моделі держави, відхід від загроз, які несе в собі авторитаризм та безвідповідальний парламентаризм радянського зразка. А також — збалансування багатомірного політичного простору, в якому своє місце повинні знайти державні інститути, політичні партії, громадська думка, незалежні ЗМІ, права людини і громадянина.

У рамках форуму відбулися двосторонні зустрічі Голови Верховної Ради України з Головою Ради Федерації Федеральних Зборів Російської Федерації Сергієм Мироновим та Головою Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації Борисом Гризловим. В. Литвин та Б. Гризлов підписали спільну заяву про підвищення рівня керівництва міжпарламентської комісії зі співробітництва Верховної Ради України і Федеральних Зборів Російської Федерації.

Співголовами міжпарламентської комісії призначено перших заступників голів законодавчих органів України та Росії.

Феміду — на дуель!

Учора сесія Львівської обласної ради розглядала болючі точки відносин між представницьким органом обласного центру і його виконавчим комітетом.

А напередодні міський голова Львова Любомир Буняк припинив голодовку, розпочату 8 червня. Він схуд на кілька кілограмів і був госпіталізований, оскільки загострилися його хронічні хвороби. Любомир Буняк таки домігся поставленої мети: до Львова прибула комісія, яку очолює суддя Верховного Суду Ігор Самсін.

Один із «винуватців» акції протесту міського голови проти несправедливості львівських суддів — народний депутат Олександр Гудима — заявив, що не потребує від Буняка ані вибачень, ані грошей. І відмовився від відшкодування в сумі 50 тисяч гривень.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

■ ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Освіченість прикордонникам не завадить

Народний депутат Георгій Манчуленко подарував бібліотеці Чернівецького прикордонного загону ексклюзивні історико-філософські видання. Серед них — «Український здвиг. Прикарпаття 1939—1955 рр.» і «Українізація Росії. Політичне ошуканство України російською більшовицькою владою 1923—1932 рр.». А також — збірники законів та довідка законодавчих актів, напрацьованих парламентським Комітетом з питань національної безпеки і оборони.

— Мета акції — сприяння нашим прикордонникам у справі вивчення національних зв'язків у боротьбі українського народу проти поневолювачів, а також ознайомлення військовиків із законодавчими актами, якими вони мають право слугуватися, — додав народний обранець.

Сергій СУЛИМА.

Чернівці.

■ ФОТОФАКТ

Мешканці Першотравневого масиву Києва (Солом'янський район) виступають «на захист своїх прав жити в зеленому районі, а не бетонному мішку серед залізничних вагонів та автомагістралей». Акція пов'язана із будівництвом нового житлового комплексу на місці парку «Супутник».

Фото Анастасії СИРОТКИНОЇ.

Голова Комітету Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією Володимир СТРЕТОВИЧ вважає, що адміністративно-територіальну реформу треба проводити після парламентських виборів

Крім «Гринджолів», є маленькі громадяни, якими теж треба опікуватися і пишатися

■ ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове і денне засідання 14 червня

(Початок на 1-й стор.).

Не секрет, що бездоглядні та безпритульні діти — це переважно особи до 14 років. Шести-семирічними вони тікають з дому. Так, у 2004 році в притулках перебували майже 4 тисячі дітей віком від 3 до 7 років, понад 16 тисяч — від 7 до 14 років і понад 6 тисяч — від 15 до 18 років. Ця сумна статистика пов'язана насамперед із соціальним сирітством, додав міністр. Вона обумовлена кризою сімейних взаємин, збільшенням кількості неблагополучних сімей, послабленням виховної функції сім'ї. Варто зазначити, що безпритульними і бездоглядними стають не лише діти, батьки яких ведуть асоціальний спосіб життя, а й діти трудових мігрантів. Водночас, за словами Ю. Павленка, такі маленькі громадяни часто зазнають жорстокості, переживають психічні травми і стреси. І їхня кількість зростає. Лише торік захист отримали 207 дітей (у 2003 році — 93 дитини). Побільшало за останні п'ять років і дітей-сиріт. Непоодинокі випадки, коли у дитини відсуджують і продають житло, і вона поповнює лави безпритульних.

Проблема безпритульних дітей — це переважно проблема дорослих, які перетворюють жебрацтво на бізнес, вважає народний депутат Євген Гірник. А свідченням того є 17 254 батьків, притягнутих до відповідальності за такі дії. У тому, що діти та їхні проблеми залишилися поза увагою суспільства, переконані більшість народних обранців.

Як зазначив Ярослав Сухий (фракція «Демократична Україна»), Радянська Україна оголосила боротьбу з дитячою безпритульністю у червні 1926 року, через сім років з нею було покінчено. Чому ж нині ми знову починаємо з нуля? Чому величезна кількість законодавчих актів, днів уряду і парламентських слухань не дають позитивних зрушень? Тому, вважає народний обранець, що це проблема не моральна чи сімейно-побутова, а глибоко соціально-політична. Радянська Україна боролася з безпритульністю не лише створенням таборів, а й зростанням економіки, новими робочими місцями на нових фабриках і

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Зліва направо: Віталій Олуйко, Володимир Кафарський, Олег Зарубінський.

заводах. А сьогодні більшість батьків не мають постійної роботи і стабільної заробітної плати. Навіть за умови, що обоє батьків працюють, вони не завжди можуть забезпечити дитину всім необхідним, зауважив парламентарій. А на переконання Богдана Губського (фракція «Єдина Україна»), кошти від незаконної приватизації варто вкласти у наших дітей, зокрема повернути 100-відсоткову безплатну освіту.

Хоч як гірко усвідомлювати, але проблеми дітей набули невтішного розмаху за роки української незалежності, підкреслив Перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк. І згадувати про них потрібно не лише 1 червня у День захисту дітей, а, мабуть, варто оголосити п'ятирічку захисту дітей, щоб урегулювати ці ганебні проблеми, які аж ніяк не личать демократичній державі. Проте, як зазначив А. Мартинюк, із шести міністрів, направлених Кабінетом Міністрів на день уряду, до парламенту прийшли лише двоє. А висновки робить самі, сказав він. Та й деякі опозиційні депу-

тати наголошували, що уряд більше переймається «показовими» проблемами, на кшталт Євробачення, ніж соціально значущими.

Як повідомив міністр охорони здоров'я Микола Поліщук, кількість зареєстрованих хворих з наркотичними розладами на 1.01.05 перевищувала 85 тисяч осіб. Однак ці дані не остаточні, бо реєстрація здійснювалася після звернення пацієнта по медичну допомогу. Якщо до середини 90-х років понад 95 відсотків споживачів наркотиків проживали в містах, то з 1994 року почала зростати їх кількість у сільській місцевості. Водночас віковий аналіз наркозалежних свідчить: майже 80 відсоткам їх нема 30 років. І щороку середній вік споживачів наркотиків зменшується.

На початку ранкового засідання головуючий Адам Мартинюк повідомив про вихід Василя Салигіна із групи «Демократичні ініціативи» та привітав з днем народження Володимира Зайця, Валерія Сушкевича і Володимира Левчуна.

Олена ГОРБУНОВА.

«Дорожня карта» готова, з попутниками домовились

Глава парламенту Володимир Литвин на традиційній прес-конференції говорив про зустріч з Президентом Віктором Ющенком за участю деяких керівників депутатських фракцій. Домовленість про неї, сказав він, існувала раніше, а в понеділок зранку такі поспілкувалися і знайшли порозуміння. Він охарактеризував розмову з Віктором Ющенком як надзвичайно цікаву, адже вдалося вийти на своєрідну «дорожню карту». Домовлялися про синхронізацію зусиль різних інститутів влади, поліпшення інвестиційного клімату у державі. Остання (чи перша!) тема змусила торкнутися чи не найбільшого «пострадянського подразника» для західних інвесторів — питань власності, приватизації-реприватизації.

Оскільки цей «подрозник» є не менш дошкульним і для певної категорії українських громадян, то обговорювали і запропонований депутатами законопроект про захист прав власників. План надходжень від приватизації — 7 мільярдів гривень — буде реалізовано, як сподіваються, без «надзвичайщини». «Щоб уникнути тверджень про політичні важелі», аналіз приватизаційних процесів має будуватися на економічних підходах. Глава парламенту запевнив, що сторони домовилися про узгодження своїх позицій.

Вочевидь, не менш прикметною ознакою спроб «домовлятися» і знаходити спільні рішення слід

вважати «розрулювання» ситуації довкола столичного лікувального закладу «Охматдит», в якого Мінохорони здоров'я збирався «пози-чити» трохи приміщень. Володимир Литвин запевнив, що в телефонній розмові з цього питання глава держави його підтримав, і тепер залишилося домогтися від уряду виконання приписів Верховної Ради щодо збільшення матеріальних видатків цій медустанові.

Водночас головний парламентарій не бачить і конфлікту між главою уряду Юлією Тимошенко та Президентом Віктором Ющенком. Відповідаючи на журналістське запитання з приводу одного його інтерв'ю,

Володимир Литвин сказав, що його не так зрозуміли. Він нагадав про попередні розбіжності по лінії «президент—прем'єр», а публічна інформація про зустрічі керівництва Кабміну й енергокомпаній» дала йому, як і іншим, підстави вести мову про протиріччя по лінії «президент—прем'єр». «Я не кажу про конфлікт, я кажу про протиріччя», — наголосив В. Литвин.

За словами керівника парламенту, Президент обіцяв йому підключитись і до розв'язання проблеми депутатів-сумісників. На понеділок лише два народні обранці — Микола Поліщук і Юрій Єхануров, — які трудяться у виконавчій гілці влади, написали заяви про готовність скласти повноваження голів парламентських комітетів (не плутати з депутатськими мандатами). Решта «сумісників» ще не зважилися, чим не лише порушують вітчизняне законодавство, а й унеможливають «пакетне голосування» за нових керівників комітетів та заступника Голови ВР. Володимир Литвин також нагадав, що єдиним правовим рішенням проблеми у скла-

денні депутатських повноважень залишається судове рішення.

Відповідаючи на різноманітні запитання представників мас-медіа, керівник парламенту зокрема сказав, що:

— коли парламентська комісія з розслідування вбивства журналіста Георгія Гонгадзе й інших резонансних справ порушуватиме питання заслуховування звіту, він проситиме Верховну Раду підтримати це питання;

— «надзвичайно спокійно ставиться» до оприлюдненої через заяву секретаря РНБО Петра Порошенка можливості розміщення на території України резиденції президента Росії, — лише «необхідно подивитися», чи є в Україні нормативно-правові акти, що дозволяють регулювати вступ у силу права на майно і землю;

— «питанням діалогу» залишається формат участі (в коаліції чи окремо) очолюваної ним Народної партії України у майбутніх парламентських виборах.

Анатолій ДЕНЬ.

І переконувати, і штрафувати

■ У КОМІТЕТАХ ВР

«Екологія Житомирщини: стан і перспективи». Такою була тема громадських слухань, що відбулися в Житомирі. Провів їх Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи разом з проектом розширення доступу громадян до законодавчого процесу «Програми сприяння парламенту України» університету Індіани та місцевими громадськими організаціями.

Як зазначив голова комітету Геннадій Руденко, такі обговорення відбудуться і в інших регіонах, щоб звирити, як закони стикуються з реальними життя, а потім спільно з Міністерством охорони навколишнього середовища відпрацювати таку модель, яку чекає громадськість.

Під час обговорення було виділено кілька груп проблем. Зокрема, тих,

що виникли в комунальному господарстві. В області працюють 139 комплексів очисних споруд. За арифметичною сумою потужностей потреби забезпечені нібито аж на 130 відсотків. Насправді технологія застаріла, обладнання зношене, тому за рік у водойми області скинуто 38 мільйонів тонн недостатньо очищених вод. Водоканал Житомира взагалі входить до

переліку найбільших забруднювачів довкілля України: міста по Тетереву нижче обласного центру вже не можуть брати воду з цієї річки. Дедалі ускладнюється ситуація і з утилізацією відходів — і токсичних, і побутових, які тепер містять такі сполуки, що вже мало відрізняються від токсичних.

Та якщо для «комунального блоку» потрібно дуже багато коштів з бюджету, то для запобігання іншим екологічним проблемам треба виробити нормативну базу, яка не дозволяла б заробляти гроші будь-якою ціною. Місцеві екологи вважають, зокрема, що на Житомирщині вирубують надто багато лісу, тож різко скоротилися

запаси стиглої деревини. До того ж вивозять її за кордон часто після мінімальної переробки, навіть кругляком.

На Житомирщині зосереджено 70 відсотків запасів природного каменю нашої держави. Та замість потужних надходжень до бюджету це створює екологічні проблеми. У кількох районах біля кар'єрів повиростили «еверести» — майже половина сировини йде у відвали, бо використовують застарілі технології. Конкуренція за право одержати ліцензію на видобуток велика. А потім про розв'язання екологічних проблем підприємці ніби й забувають.

Під час обговорення зазначалося, що санкції за шкоду, завдану довкіл-

лю, надто мізерні, а це не стимулює вкладати кошти в екологічно безпечні технології.

Зрушень не досягти без зміни психології людей. Один з прикладів: безупішна спроба привчити мешканців міського мікрорайону кидати різні відходи — скло, пластик, папір — у різні контейнери.

А скільки і яких фахівців-екологів нам потрібно? Це питання набуло актуальності у зв'язку з необхідністю вписатися у вимоги європейського освітнього простору. Де вони працевлаштовуються після одержання диплома? Адже тільки в Житомирі екологів готують у двох державних університетах.

Олексій КАВУН.
Житомир.

Народна партія захищатиме селян і однопартійців

Народна партія захищатиме не лише інтереси селян, а й однопартійців. Про це йшлося на черговій обласній партійній конференції у селі Зоря на Рівненщині. Для цього буде створено спеціальну приймальню, де працюватимуть юристи, прийматимуть людей народні депутати. Адже, за словами керівника обласної парторганізації НП Миколи Сороки, нова влада вже звільнила з роботи близько 150 державних службовців, переважна більшість із яких — члени Народної партії. Дійшла черга і до директорів шкіл, головних лікарів. І в багатьох людей бракує коштів, щоб для свого захисту найняти юристів, адвокатів.

Загалом же в Україні, за словами народного депутата України Катерини Вашук, звільнено з посад 648 членів партії. На її думку, невдалою кадровою політикою нова влада «підрізає сучок, на якому сидить».

У цьому контексті зовсім не риторичне запитання члена НП, слухача Державної

академії управління персоналом Ігоря Тимошенка про те, що навіщо влада витрачає кошти на навчання службовців, які з її приходом уже стали безробітними? Адже третина його онокурсників на нинішню сесію приїхали саме в такому статусі.

Учасники конференції самокритично визнали, що після президентських виборів на тривалий час був втрачений зв'язок з низовими парторганізаціями, що посилило розгубленість у людей. Звичайно, йшлося про проблеми партійного будівництва, наступні вибори до парламенту та органів місцевого самоврядування, а також роботу фракції НП у Верховній Раді, яка підготувала 70 відсотків прийнятих для села законів. Щодо останнього, то народний депутат України Володимир Плотинський, який 54 роки пропрацював головою колгоспу, з гіркотою зауважив, що якщо досі він бачив перспективу розвитку села, то нині бачить «перспективу занепаду».

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

протидіятиме серйозне лобі у Верховній Раді та деяких державних відомствах, — каже Михайло Сятиня. — Уже зараз відчуваємо серйозний спротив з боку керівників провідних телеканалів. Однак це міфи, що телеканали не зможуть вжити без алкогольної реклами — отримують надприбутки декілька заможних людей, а народ і моральність людей у результаті потерпає. Враховуючи особливу катастрофічну ситуацію з алкоголізмом на селі, фракція Народної партії започатковує широкомасштабний проект протидії згубному зеленому змію. Разом із зацікавленими міністерствами та відомствами, громадськими організаціями та, сподіваємося, народними депутатами з інших фракцій проводимемо різноманітні просвітницькі акції та ретельно доопрацьовуватимемо законопроект про основні засади державної політики запобігання алкоголізму, який нині перебуває на розгляді у ВР. Адже завтра може бути пізно».

Олександра КУЧЕРЯВА.

Митники зняли тотальний контроль і черги

Спрощений порядок проходження митного оформлення запроваджено в міжнародному аеропорту «Бориспіль». Тотальний контроль, черги пасажирів, обов'язкове спілкування з митним інспектором канули в Лету. Про це повідомив голова Держмитслужби України Володимир Скомаровський (на знімку).

Митники на власному досвіді зрозуміли, наскільки все у європейців просто і водночас надійно, і наскільки було складно в «Борисполі». Тепер громадяни самостійно приймають рішення про необхідність декларування, реєструються без контакту з працівником митниці, пред'являти паспорт їм теж не обов'язково. Проте багаж підлягає ретельному митному контролю.

Нинішнє митне оформлення в аеропорту «Бориспіль», як зауважив головний митник країни, максимально наближене до європейських стандартів, що поліпшило ставлення людей до митних органів, передає «УНІАН».

Фото Олега ДИКАНЯ (Укрінформ).

Море не по коліно

■ ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Схвалений у першому читанні законопроект «Про основні засади державної політики запобігання алкоголізму в Україні» не прагне запровадити «сухий закон» чи побити рекорди боротьби із зеленим змієм за горбачовських часів із масовими виробництвами виноградників, облавами у кінотеатрах та кефірними весілями. Але проблема є. Тож представники фракції Народної партії вирішили бити на сполох і активно протистояти підступному злу. І на це є всі підстави.

Обґрунтовуючи потребу втручання на законодавчому рівні, автор законопроекту — народний депутат Михайло Сятиня — апелює до демографічної кризи. За останню десятирічку Україна втратила понад чотири мільйони громадян, рівень народжуваності впав до найменших показників у Європі, зросла смертність людей працездатного віку. І серед чільних причин такого катастрофічного становища експерти Всесвітньої організації охорони здоров'я називають алкоголізм. Скажімо, рівень смертності від випадків у нетверезому стані на 62

відсотки перевищує смертність від ДТП. Більш як половина всіх злочинів, убивств скоюється у стані сп'яніння. А першість у харчових отруєннях упевнено посідають самогон та технічний спирт. «Ця проблема вже не просто державна, а переростає у проблему національної безпеки», — стверджує М. Сятиня.

Що пропонує новітній вітчизняний антиалкогольний закон? Ні, не заборонити взагалі вживання алкоголю, бо це, як доводить історичний досвід, не дає жаданих результатів. А цілу систему профілактичних та запобіжних заходів — від просвітниць-

кої роботи і пропаганди здорового способу життя до обмежень на продаж міцних напоїв та алкогольної реклами.

Законопроектом, зокрема, пропонується заборонити продавати алкогольні напої на території закладів освіти, у місцях проведення спортивних змагань, гуртожитках та прилеглих територіях, з рук, лотків, торгових автоматів, у кіосках, палатках, павільйонах, контейнерах, на оптових продовольчих ринках, у місцях масового зкупчення людей, вокзалах, аеропортах. Згідно з проектом, торгівлю алкогольними напоями, які містять понад 8,5 відсотка етилового спирту, буде заборонено після десятої вечора до одинадцятої ранку. Не омине подібна «тяжка доля» й самогонників.

Серйозні табу прагнуть накласти і на алкогольну рекламу: зокрема, заборонити рекламу алкогольних напоїв на пер-

ших і останніх шпальтах періодичних видань, у радіо- та телепередачах, під час демонстрації кінофільмів, на стадіонах, майданах, у клубах. А реклама алкоголю на вітринах, щитах, будинках, вулицях взагалі має зникнути... Окрім цього виробники алкогольних напоїв (а згідно з законопроектом до таких віднесено навіть пиво) уже не матимуть права спонсорувати спортивні та культурно-мистецькі події.

Автори та прибічники законопроекту, звісно, добре усвідомлюють: їхнє дітище може спіткати шалений опір не лише «маленьких українців» — любителів веселощів під градусом, а й багатьох високопосадовців. І все ж сподіваються на перемогу здорового глузду.

«Хоча ми отримали багато слухних пропозицій до законопроекту від народних депутатів, різних міністерств і громадських організацій, прийняття цього документа

Краще бізнесменам — менше безробітних

У підприємств з'явилися реальні можливості та перспективи розвивати малий і середній бізнес. Нещодавно Верховна Рада ухвалила відповідні зміни до деяких законів України. А Український союз промисловців і підприємців та Федерація роботодавців, які також брали участь у підготовці змін, просять Президента Віктора Ющенка підписати зазначений закон.

Його положення поновлюють спрощену систему оподаткування, врегульовують певні суперечності та неузгодженості, що виникли у зв'язку з прийняттям закону про державний бюджет України на 2005 рік.

Крім того, усунуто колізії у питанні правомірності та обов'язковості реєстрації суб'єктів малого підприємництва як платників податку на додану вартість у разі обрання ними спрощеної системи оподаткування.

Промисловці й підприємці вважають, що після підписання закону розвиватиметься мале підприємництво і значно зросте кількість робочих місць. Це зніме напруженість у підприємницькому середовищі і підвищить довіру до влади.

Вл. інф.

■ САМОВРЯДУВАННЯ Землю виділятимуть прозоро

Позачергова сесія Сімферопольської міськради мала навести порядок у земельних проблемах.

Щоб унеможливити ухвалу рішення про прозорі виділення землі на умовах конкурсу, частина депутатів спровокувала конфлікт, блокувала трибуну й кімнату управління електронним голосуванням, зчинила бійку. Однак сесія відбулася. Правила розподілу земельних ділянок комерційного призначення було врешті затверджено й створено комісію, яка розподілятиме землю, доки не затвердять генплан забудови міста.

Віктор ХОМЕНКО.

Вибори будуть, як знайдуться гроші

Вибори міського голови Полтави мають відбутися 30 жовтня. Таке рішення після чотирирічного вичікування таки ухвалила сесія Полтавської міської ради.

Але є одна засторога: депутати проголосували за те, що рішення сесії набуває чинності лише після того, як знайдуться гроші і сесія затвердить кошторис наступної виборчої кампанії.

У зв'язку з цим більшість місцевих політиків переконана, що таке рішення є ще однією спробою затягнути час і не дати ймовірним кандидатам провести повноцінну виборчу кампанію.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Фракція Комуністичної партії України у Верховній Раді України висловлює глибоке і щире співчуття народному депутату України, заступнику голови Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Масенку Олександрові Миколайовичу з приводу тяжкої втрати — смерті його матері
Марії Миколаївни.

16—17 червня у Москві відбудуться переговори з розмежування Азовського та Чорного морів і Керченської протоки

■ У НОМЕР

Хочеш процвітати — плати податки

Полтавська область. За п'ять місяців 2005 року промислове виробництво у Полтаві зросло порівняно з минулорічними показниками на 6,1 відсотка. До бюджету надійшло понад 309 мільйонів гривень, що майже на одну п'яту більше, ніж торік. Темпи зростання надходжень до бюджету перевищили приріст промислового виробництва. На думку податківців, це стало можливим завдяки плідній співпраці з промисловцями і підприємцями, підвищенню свідомості платників податків.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

І через 60 років вибухівка страшна

Закарпатська область. 87 небезпечних боєприпасів Другої світової війни знайдено поблизу села Занька. Це — чи не найбільша кількість виявлених за останні роки вибухо-небезпечних предметів. В обласному управлінні МНС вважають, що снаряди та міни залишилися після угорсько-німецької армії, яка у 1943—1944 роках стримувала тут наступ військ Радянської Армії.

Вл. інф.

Талія — річ дорога

Хмельницька область. 44-річна пані Т. з Кам'янця-Подільського на Хмельниччині нарешті схудне... природним шляхом. Досі жодні методи, які вона випробовувала, ефекту не давали. Але рік тому пані замовила «рожеву мрію» — апарат від київської фірми. Заплатила за нього чотири з половиною тисячі гривень, чотири з яких продавці зобов'язувалися віддати їй після успішного використання диво-апарату. Проте аванс добродіям від клієнтки не повернули їй навіть через рік. Натомість виявилося, як повідомляє центр громадських зв'язків УМВС області, що фірма була фіктивною. Тепер прихильниця осиної талії почне скидати зайві кілограми, бо ж хоч-не-хоч, а пасок доведеться затягнути. Рівнесенько на чотири тисячі.

Віра ШПИЛЬОВА.

Кривава Діана

Одеська область. Співробітники одеської міліції затримали 29-літню Діану, котра виявилася вампіром. Як розповіла «Голосу України» начальник Центру громадських зв'язків УМВС в Одеській області майор міліції **Ольга Богаченко**, у своїй квартирі затримана організувала кубло для неповнолітніх.

За словами сімох дітей — від 13 до 17 років, що перебували в квартирі, Діана надавала їм житло для ночівлі, забезпечувала харчуванням, пропонувала алкоголь, давала нюхати клей. Дочекавшись, коли діти втрачали контроль над собою, господарка квартири лезом різала їм вени і робила забір крові, потрібний їй нібито для проведення магічних операцій.

За даним фактом порушено кримінальну справу за ст. 322 і ст.324 КК України, що передбачають позбавлення волі терміном на три роки.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

На потоці — державні діячі

Сьогодні у Національній академії державного управління при Президентові України (НАДУ) розпочнеться триденний Міжнародний конгрес з підготовки вищих державних службовців. Представники світових організацій та навчальних закладів обмінюватимуться досвідом підготовки фахівців з державного управління. За словами ректора НАДУ — академіка АПНУ Володимира Лугового, академія посідає почесне місце серед подібних закладів світу. Її завдання — випустити державних діячів, які працювали б в інтересах людей.

Нещодавно НАДУ відсвяткувала своє 10-річчя. Серед її випускників народні депутати, члени уряду, керівники центральних та місцевих органів держуправління та місцевого самоврядування. Загалом академія підготувала більш як сім тисяч магістрів, 152 кандидатів і 33 докторів наук.

Олександр МУЛЕНКО.

■ ФОТОФАКТ

Львівське підприємство «Сяйво-Інвест» — найбільший вітчизняний виробник світильників в Україні — сьогодні випускає 100 асортиментних колекцій і понад 500 лостр, торшерів, настільних світильників.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Українформ).

Анатолій КІНАХ заявляє, що уряд розробляє механізм недопущення обвалу цін на ринку зерна у період збирання та збуту пшениці

Здавайте кров і насолоджуйтеся ейфорією!

Минулого року в Україні заготовлено лише 8,8 мілілітра донорської крові на одного мешканця, тоді як має бути 15 мілілітрів. Особливо гострою є потреба у донорах рідкісних груп крові і плазмаферезу. До того ж, за оцінками заступника міністра охорони здоров'я Віктора Рибчука (на знімку), ми відстали на 15—20 років від передових країн за технологічним рівнем переробки донорської крові. Тому потреба нашої клінічної медицини в препаратах крові задовольняється на 17—25 відсотків від нормативів ВООЗ. Також характерно, що частка донорів—родичів хворих сягає нині 98 відсотків!

Чим зацікавити людей здавати кров? Грошима? Сьогодні компенсація становить 44 гривні за літр, пропонується підвищити цю суму до 118 гривень. Але згодом від такого заохочення планується відмовитися взагалі — на зразок передових країн. Та й в Україні минулого року понад 92 відсотки донорів відмовилися від компенсації.

Показати приклад керівництво МОЗ вирішило... власною кров'ю. Після закінчення прес-конференції з нагоди Всесвітнього дня донора крові згадуваний вище заступник міністра Віктор Рибчук згадав свою студентську юність, віддавши себе в руки виїзної бригади Київського міського центру крові. Робити це йому довелося перед об'єктивами десяти кіно- і десяти фотокамер. Під час процедури в галасливій юрбі навіть виникла жарти夫лива «перепалка» між медпрацівницею та оператором:

— Ми не чіпаємо ваші камери, тож і ви, будь ласка, відійдіть від нашого стерильного обладнання!

— Щодо моєї камери, то можете її торкнутися! — спробував викрутитися енергійний оператор.

Забір закінчено, й на пана Рибчука сиплеться злива запитань:

— Як почуваєтеся?!

— Чудово! Мрію про роботу!

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

— А про дівчат?!

— Про дівчат — після роботи!

Лікарі закликають здати кров всіх бажаючих — з однією «порцією» — хай навіть «міністерською» — їм повертатися до свого центру, вочевидь, не хочеться.

Після хвилинного вагання дістаю паспорт і починається з'ясування стану мого здоров'я. Потім краплина крові з пальця — й за кілька секунд лікарям вже відома моя група. На запитання, як почуваюся в цей момент, зізнаюся, що трошки хвилююся (щойно почув розповідь президента Асоціації служби крові України Анатолія Чугрієва, який стверджував, начебто чоловіки «влаштовані» так, що неприємностей значно частіше за жінок!). Вимірювання тиску, склянка чаю, кожанка-журналіс-

тка чіпляє до моєї сорочки мініатюрний мікрофон — щоб коментував свої відчуття, — і вже по прозорій трубці біжить кров. Протягом цих кількох хвилин нічого особливого не відчуваю: стискаю-розтискаю кулак, відповідаю на запитання колег. Також хвалюся, що зранку передбачливо поснідав сухою гречкою й полуницями — «щоб жир у крові не плавав». Медики посміхаються — правильно.

Розглядаю пакуночок з власною кров'ю... Одержую 13 гривень на харчування (не плутати з компенсацією за кров) і довідку на два відгули. Лікарі радять попити соку, добре пообідати, утриматися цього дня від надмірних навантажень і... не дивуватися ейфорії, що незабаром настане.

Сергій ХОМІНСЬКИЙ.

Збиткова арифметика хлібного колоса

■ ВРОЖАЙ-2005

(Початок на 1-й стор.).

У зв'язку з цим Асоціація сільгоспвиробників Криму звернулася до Президента, Голови Верховної Ради і Прем'єр-міністра з проханням ужити заходів з підтримки аграрного сектору.

Проведення нинішнього року комплексу

польових робіт, що передують жнивам, придбання матеріально-технічних ресурсів, йшлося на нараді, вже нині коштує аграріям півострова більш як мільярд гривень. Однак на тлі безупинного зростання цін на енергоносії, мінеральні добрива, засоби захисту рослин,

значно збільшується собівартість продукції. При цьому немає ефективної системи ціноутворення на внутрішньому аграрному ринку. Немає механізму закупівлі зерна в Держрезерв, заставних закупівель, покликаних стабілізувати ціни на рівні, що дає змогу провадити рентабельне вироб-

ництво. Не виконуються положення законів про зерно і ринок зерна, про державну підтримку сільського господарства, що передбачають механізми держрегулювання цін на основні види сільгосппродукції — зерно, олійні культури, м'ясо, цукор тощо.

Іван ЛАЗНЮК.

Оздоровча база за... одну гривню

Запорізька область. У курортній зоні міста Приморська правоохоронцями виявлено факт купівлі оздоровчої бази за одну гривню, балансова вартість якої — більш як 1 млн. 300 тис. грн.

Схема оборудки виявилася нескладною. Влітку 2002 року сесія міськради розглядала пропозицію щодо приватизації за 80 тис. грн. недобудованого оздоровчого закладу з балансовою вартістю майже 140 тис. грн. Після її затвердження голова міста, як кажуть правоохоронці, в це рішення незаконно дописав ще один об'єкт — недобудовану оздоровчу базу, розташовану на чотирьох гектарах Азовського узбережжя. От і вийшло, що депутати начебто дали згоду продати за 80 тис. і одну гривню приватній компанії два об'єкти, загальна вартість яких понад 1,5 млн. грн.! Цікаво і те, що напередодні приватизації цих закладів їхню оцінку здійснювала та сама фірма, яка їх і придбала.

Гор САМОЙЛЕНКО.

Готуємося до сумного ювілею

Утворено організаційний комітет з підготовки та проведення заходів, пов'язаних із 20-ю річницею Чорнобильської катастрофи. Таке розпорядження Президента України Віктора Ющенка щодо сумного ювілею аварії на ЧАЕС, який виповнюється у квітні 2006-го. Головою оргкомітету призначено Першого віце-прем'єр-міністра України Анатолія Кінаха.

Студенти не визнають нового ректора

Студенти Сумського державного педагогічного університету вимагають відставки ректора. 28 червня вони мають намір розпочати чергову акцію протесту.

Як зазначено в заяві студентів, вибори ректора, на яких переміг проректор з навчально-виховної роботи Харківського національного університету Микола Подберезький, були

сфальшовані. Студенти стверджують, що М. Подберезький приховав, що свого часу він був засуджений до трьох років позбавлення волі і п'ять років не мав права займатися викладацькою діяльністю через зловживання владою та службовим становищем. Сам же ректор заявляє, що зібрав усі правоустановчі документи про те, що ніколи засудженим не був.

...а музейники — свого директора

Шістнадцять наукових співробітників Національного музею у Львові оголосили голодовку. Вони вимагають звільнення директора закладу Тетяни Лупій. Привід — нехтування керівництвом Міністерства культури і туризму та іншими державними органами конфлікту між директором музею та його працівниками, що триває більш як три

місяці. На їхню думку, музей очолює некомпетентна особа, яка не прислухається до думки колективу.

У свою чергу, директор музею вважає акцію голодовки реакцією на нібито зникнення з фондів Національного музею у Львові п'яти стародруків. За цим фактом уже порушено кримінальну справу, повідомляє УНІАН.

Французьке «ні» європейській Конституції не означає «ні» Україні

Таку «тверду впевненість» висловила український Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко, котра перебуває з триденним візитом у Франції. Після зустрічі зі своїм французьким колегою вона також зазначила, що просування України до ЄС пов'язує насамперед з реалізацією спільних економічних проєктів України і країн Євросоюзу.

Так, Україна і Франція збираються активізувати співробітництво в енергетиці. Тимошенко зуміла зацікавити французів можливими спільними проєктами транспортування нафти в Європу. Зокрема, це стосується

добудови нафтопроводу Одеса—Броди. Адже французькі компанії можуть бути партнерами України в цьому напрямку.

Як уже повідомляв «Голос України», першого дня візиту прем'єр побувала на знаменитому авіасалоні в Ле Бурже. Цікаво, що за всю історію участі українських авіабудівників у міжнародних виставках це перший випадок, коли глава уряду особисто знайомиться з вітчизняною експозицією. Утім, також уперше Україна не представляла тут свої літаки — через побоювання, що їх заарештують. «По приїзді ми зробимо все для того,

щоб за кілька тижнів ці проблеми були згорнуто, щоб наші літаки могли літати й могли прокладати дорогу на всіх ринках світу», — запевнила журналістів прем'єр.

А найбільш постраждалим від арештів АНТК ім. Антонова провів переговори про співробітництво з 50 світовими компаніями. Центральним проєктом, що просувається АНТК на ринок у рамках Ле Бурже, став новий українсько-російський регіональний реактивний Ан-148. Його створюють Україна і РФ з широкою участю партнерів зі США, Німеччини і Фран-

ції. Юлія Тимошенко офіційно підтвердила наміри України здійснювати кооперацію з Росією у сфері авіабудування. Прем'єр також поставила завдання підготувати до московського серпневого авіаційно-космічного салону «МАКС-2005» проєкти документів з низки спільних програм, зокрема, з модернізації важких транспортних літаків Ан-124 «Руслан», просування на ринок нового регіонального літака Ан-148, реалізації проєкту створення середнього транспортного літака Ан-70.

Яна СТАДІЛЬНА.

■ НАМІРИ

Ани долетять до Піднебесної

Просування нового регіонального реактивного літака Ан-148 на ринку Китаю стало темою візиту в Україну офіційної делегації Головного управління цивільної авіації цієї країни. Під час відвідування АНТК ім. Антонова (на знімку) гості докладно ознайомилися з характеристиками лайнера. Ан-148 вирішено представити китайським авіакомпаніям безпосередньо в КНР.

Галина КВІТКА.

Прага допоможе Києву стукати у брюссельські двері

Політичну й технічну допомогу у справі євроінтеграції пообіцяв чеський Президент Вацлав Клаус. Під час спільної прес-конференції в Києві після переговорів зі своїм українським колегою Віктором Ющенком Вацлав Клаус іронічно зауважив, що чехи «довго стукали у двері» ЄС, і побажав українцям, щоб «це стукання тривало якомога менше». Прага, за словами В. Клауса, готова поділитися власним досвідом досягнення цієї амбітної мети, надаючи політичну та технічну підтримку. У цьому під час учорашньої зустрічі Вацлав Клаус запевнив і Голову ВР України Володимира Литвина.

Український президент, у свою чергу, наголосив: «Відповідь на те, коли Україна буде в Євросоюзі, знаходиться не в Брюсселі, а в Києві», і в Україні розуміють, що «широка і коротка» дорога до євроатлантичних структур є міражем.

Цього дня в Києві відбулися переговори офіційних делегацій на чолі з президентами двох країн. Однією з найбільш цікавих «двосторонніх» тем традиційно є доля українських заробітчан, які тимчасово працюють у Чеській Республіці. Віктор Ющенко повідомив, що найближчим часом зовнішньополітичні відомства обох країн мають розробити проєкт угоди про взаємне працевлаштування громадян, яка дасть можливість нашим заробітчанам користуватися консульськими послугами. За словами В. Ющенка, в цій країні тимчасово працюють близько 200 тисяч наших співвітчизників. До речі, термін дії колишньої україно-чеської угоди про взаємне працевлаштування громадян добіг кінця ще 2002 року.

За результатами переговорів було підписано Спільну заяву про зацікавлення в поглибленні партнерських відносин між двома країнами.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

З другого дубля Львів усе-таки дав добро

Львівська міська рада прийняла рішення про відкриття польських військових поховань за участю президентів України і Польщі 24 червня.

Після тривалих дискусій депутати вирішили погодитися з протоколом зустрічі уповноважених президентів України і Польщі від 6 червня у Варшаві і виклали пункт 4 цього рішення в такій редакції: «У центральній частині поховань розмістити плиту з

написом польською: «Тут спочиває польський солдат, що загинув за Батьківщину». Депутати також вирішили перед входом на військові поховання і меморіал Української галицької армії установити стелу з написами українською і польською: «Тут спочивають українські і польські воїни, що загинули в україно-польській війні 1918—1919 років».

За це рішення проголосували 66 з 90 депутатів.

Релікт холодної війни

Американці не скасували поправку Джексона—Веніка. Хоч обіцяли

Міністр закордонних справ України Борис Тарасюк закликає керівництво Національної конференції у справах радянських євреїв сприяти скасуванню поправки Джексона—Веніка стосовно України з боку США. Як повідомляє прес-служба МЗС України, днями в Києві відбулася зустріч

міністра з головою і виконавчим директором цієї організації.

Борис Тарасюк назвав чинну поправку Джексона—Веніка «реліктом холодної війни». Незважаючи на численні запевняння і обіцянки американців про швидке скасування поправки, ніхто її поки що не скасував.

■ РЕПЛІКА

На короткому повідку

(Початок на 1-й стор.).

Здається, пан Рибачук цього разу сам себе відшмагує: виходить, що до бензинової кризи в нас був ринок, а тепер його нема. Може, час уже відверто сказати те, про що уряд чомусь не наважується говорити: йдеться не про відсутність ринкової економіки, а про адміністративні методи управління нею. Бо коли в західних країнах нею управляє законодавча система, то в Україні за найменшої проблеми уряд переходить на ручний режим. Що дає можливість ЄС не лише годувати Україну порожніми обіцянками, а й тримати її на короткому повідку. Так граються європейські політики, котрим ми нині в Європі не потрібні.

ЗМІ повідомили, що Олег Рибачук утримується від прогнозів, коли саме ЄС надасть Україні статус держави з ринковою економікою, пояснивши, що це залежить від того, «як швидко європейські експерти опрацюють питання щодо цього». Незавидна роль випала нашому віце-прем'єру — інтегруватися в Європу...

До речі, а що там наші друзі з Вишеградської четвірки, яка ухвалила такі славні декларації? Чом би їм не вплинути на своїх патронів конкретно, а не декларациями?

Валентина ПИСАНЬСКА.

■ ФОТОФАКТ

Учасники пікетування посольства Узбекистану в Києві вважають, що міжнародне розслідування подій в Узбекистані має відбуватися за участю України.

На знімку: маленька учасниця пікету Бегім Дададжанова. **Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.**

Права нацменшин — до європейських стандартів

Верховний комісар ОБСЄ у справах національних меншин Рольф Екеус відвідає Крим. Питання адаптації кримських татар після їх повернення на історичну батьківщину в нас на контролі держави. На них передбачено бюджетні кошти в більшому обсязі, ніж у попередні періоди. Створюються умови для рівноправного розвитку мов і традицій усіх народностей.

Але є і проблеми. Зокрема, одна з них — виділення земельних ділянок у Криму для татар, які повертаються на батьківську землю. Зазначивши, що ОБСЄ в цілому тісно співробітничав з ЄС, Екеус заявив про готовність очолюваного ним офісу співпрацювати з державними інституціями в Україні. Це, за словами верховного комісара, допоможе наблизити права національних меншин до європейських стандартів. Верховний комісар також має намір зустрітися з представниками організацій національних меншин України.

буде представлено рідкісні фотографії, спогади учасників конференції.

До ювілею

Посольство Фінляндії в Україні восени нинішнього року проведе виставку, присвячену 30-річчю підписання заключного акта Гельсінкської наради з питань безпеки і співробітництва в Європі. Посол Фінляндії в Україні Лаура Рейніля (на знімку) повідомила, що на ній буде представлено рідкісні фотографії, спогади учасників конференції.

■ СВІТ КОРОТКО

АВСТРІЯ

В центрі уваги — ядерні програми Ірану

У Відні на засіданні керівництва Міжнародної агенції з атомної енергії розглядаються ядерні програми Ірану та Північної Кореї. Напередодні генеральним директором МАГАТЕ було переобрано Мохаммеда ель-Бараді.

США

Майкл Джексон невинний

Таким є вердикт суду присяжних. Проти співака було висунуто десять звинувачень, найтяжче з яких — сексуальні домагання. Також Джексона звинувачували у споюванні неповнолітніх. Тож тепер Джексон отримає назад свій паспорт і три мільйони доларів застави.

ХОРВАТІЯ

Злочин і кара

Заарештовано чоловіка, якого підозрюють у вбивствах мусульман у Сребрениці. Його впізнали за відеоплівкою з кадрами розстрілу. Жертвами розправи у боснійському місті стали майже вісім тисяч мусульман.

ЧИЛІ

Потужний землетрус

Сила підземних поштовхів, що прокотилися північним узбережжям країни, сягнула 7,9 бала. Епіцентр землетрусу містився за 1,8 тисячі км від столиці країни Сантьяго. За попередніми даними, загинуло не менш як десятеро людей.

ФІЛІППІНИ

Пожежа

знищила тисячі будинків

Учора вранці у передмісті столиці Філіппін Манілі згоріли 2503 будинки. Без даху над головою, за приблизними підрахунками, залишилося 22 тисячі чоловік. У передмісті Навотас були в основному халупи бідняків.

Нова

планета

Біля однієї з найближчих до нас зірок знайдено планету, схожу на Землю. Радіус її вдвічі перевищує земний, оголосив Національний науковий фонд США. На думку вчених, життя на ній неможливе через високу температуру.

ГРУЗІЯ

Оголошувати Лукашенка персоною нон грата передумали

Грузинські депутати не прийматимуть спеціальної постанови щодо Білорусі: у відповідь на її введення візового режиму стосовно Грузії рекомендувалося виконавчій владі заборонити в'їзд на грузинську територію президентів Олександрові Лукашенку.

На засіданні бюро парламенту, яке відбулося в понеділок, було ухвалено рішення закрити це питання.

На Дніпропетровщині заарештовано злочинців, які на автошляхах нападали на вантажівки

■ СПОРТ

На аренах країни і світу

Баскетбол

Чемпіонат країни. Суперліга (чоловіки). БК «Хі-мік» переміг МБК «Одеса» в серії за бронзові медалі з рахунком 3:0. У третій зустрічі, котра проходила в Одесі, баскетболісти з Южного перемогли — 82:71. Нагадаємо, що завтра в Маріуполі триватиме серія за чемпіонський титул. Два перші матчі у столиці БК «Київ» виграв в «Азовмашу».

Теніс

Наступного понеділка на трав'яних кортах Вімблдону в Лондоні (Велика Британія) стартує третій цього року турнір Великого шлема. Українські спортсвки — Олена Бондаренко, Юліана Федак і Тетяна Перебийніс — виступлять в основній сітці змагань.

Однак кількість представників нашої країни в цьому престижному турнірі може збільшитися. Група українських тенісистів (чоловіків та жінок) спробує пробитися до «основи» через горнило кваліфікації.

Гандбол

Досить вдало виступили в матчах плей-оф (відбірковий цикл) національні збірні України на майданчиках суперників. Жіночий колектив у рамках чемпіонату світу-2005 у Гомелі переконливо здолав збірну Білорусі — 29:17.

Чоловіки, які змагаються у відбіркового циклі чемпіонату Європи-2006, мінімально поступилися команді Греції — 24:25. І мають непогані шанси здобути підсумкову перемогу.

Матчі у відповідь обидва наші колективи проведуть 18 червня. Жіноча збірна прийматиме білоруських гандболісток на критих кортах НСК «Олімпійський» у Києві (початок о 13.00). Чоловіки поміряються силами з греками в Палаці спорту в Запоріжжі (початок о 17.00).

Футбол

Ще не закінчився 14-й чемпіонат України, а вже поповзли чутки про можливі гучні переходи. Нібито лідер суперечки бомбардирів Олександр Косирін у наступному чемпіонаті збирається одягти футболку дніпропетровського «Дніпра». А форвард з Дніпропетровська Олег Венглінський, либонь, переїде до грецького клубу АЕК. Нарешті оборонцем збірної Сербії та Чорногорії і київського «Динамо» Гораном Гавранчичем активно цікавиться італійська «Фіорентина». Справа може закінчитися угодою — якщо всі сторони («Динамо», «Фіорентина» та Гавранчич) задовольнять фінансовий бік справи.

В. Б.

Володимир САЦЮК подав до суду позови: проти Піскуна — за брехливі звинувачення, проти Турчинова — за порушення статуту військовослужбовця

Україна матиме прокуратуру європейського типу!

(Початок на 1-й стор.)

Однією з важливих складових цього процесу є реформування правоохоронних органів України, без якого не може бути і мови про формування правової держави європейського типу, оскільки саме вони і суди являють собою ті ключові інструменти держави, за допомогою яких здійснюється захист найвищої цінності нації — життя людей, їх прав і свобод.

Кожен із правозастосовчих органів — міліція, прокуратура, СБУ, суди — від імені держави виконують свою особливу роль. А в умовах демократичного суспільства, що сповідує принцип верховенства права, ці органи повинні відповідати найвищим зразкам демократії.

Саме на досягнення такої мети спрямовані зусилля України як члена Ради Європи у напрацюванні національної законодавчої бази та формуванні правоохоронної і судової системи держави.

Особлива роль приділяється прокуратурі. І не випадково Європейська (Венеціанська) комісія за демократію через право з особливою приспильністю поставилася до експертизи положень проекту Кримінально-процесуального кодексу України, що стосуються функціонування прокурорських органів та проекту закону України «Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру», і переважну більшість негативних зауважень та коментарів сформулювала саме відносно цієї проблеми.

І це при тому, що зазначені законопроекти отримали високу оцінку вітчизняних наукових та практичних установ.

Отже, парламент України зробив безпомилковий крок, коли не заспокоївся з приводу цих позитивних оцінок, а звернувся по допомогу до Ради Європи.

І європейські експерти дали можливість Україні подивитися очима Європи на вищезазначені законотворчі напрацювання, а це показало, що вони фактично майже не змінюють **прокуратуру радянського типу**.

Загалом ті зміни, якими ми пишалися як європейськими, самою Європою оцінені як косметичний ремонт старої державної машини, оскільки вони не дали чіткого визначення ні місця, ні ролі цієї інституції в системі органів державної влади в Україні.

Розглянемо насамперед проблему міс-

Володимир МОЙСИК.

туру» зазначено, що органи прокуратури **«здійснюють свої повноваження на підставі додержання Конституції України та чинних на території республіки законів, незалежно від будь-яких органів державної влади...»**

Саме невизначеність у Конституції приналежності прокуратури до якоїсь із гілок влади та законодавчий припис про окремий її статус щодо органів державної влади дають формальні підстави і до таког о тлумачення, що ця інституція не є органом державної влади.

Між тим, виходячи з повноважень прокуратури, що спрямовані на виконання функцій держави, безсумнівно, ця інституція **є органом державної влади, але якої її гілки, слід визначитися в Основному Законі України**.

Проте можливість неоднозначного тлумачення призводить на практиці до парадоксальних ситуацій. Наведу один приклад. Один з колишніх Генеральних прокурорів України добалакався до того, що у відповідь на запрошення взяти участь у роботі спільного засідання трьох профільних парламентських комітетів заявив, що право комітетів заслуховувати на своїх засіданнях керівників державних органів на Генерального прокурора не розповсюджується, **оскільки прокуратура, як на нього, до державних відомств не належить**.

Отакіо! Пристали на позицію Генерального прокурора і деякі його підлеглі. Один із міжрайонних прокурорів, вважаючи, що прокуратура не є державним органом, зареєстрував **її як комерційне підприємство** і з того часу доволі успішно поєднував свою прокурорську діяльність із комерційною. Про серйозність комерційних

намірів цього прокурора свідчить те, що він не тільки трансформував прокуратуру в комерційне підприємство, а й зробив ще декілька рішучих бізнес-кроків, а саме:

— поставив прокурорсько-комерційне новоутворення на облік податкової інспекції як платника податків;

— зареєстрував це новоутворення в Пенсійному фонді як суб'єкт підприємницької діяльності;

— відкрив у місцевому ощадбанку поточний рахунок цього утворення;

— зареєстрував очолювану прокурорсько-комерційну структуру в службі зайнятості.

А що ж обласний прокурор? Коли йому показали копії всіх комерційних документів міжрайонного прокурора, він майже дослівно сказав: «Існування таких документів і фактів — це нонсенс. Але говорити про зловживання міжрайонного прокурора не можна до того часу, поки не буде встановлено, що отриманий прокурором прибуток попав у його особисту кишеню, а не пішов на поліпшення матеріально-технічної бази прокуратури. Наскільки мені відомо, на ці гроші прокурор відремонтував будинок прокуратури, купив для її працівників комп'ютери...»

Мабуть, він не знайшов іншого способу оформити спонсорську допомогу, і жодної підприємницької діяльності я в його діях не бачу. А взагалі з держбюджету фінансується тільки заробітна плата працівників прокуратури та 10—15 відсотків інших витрат...»

Ось таке розуміння позиції Генерального прокурора про недержавний статус прокуратури його підлеглими.

Очевидно, що будь-які коментарі тут зайві.

Хочу наголосити, що в цьому випадку я кажу не так про персоналії, як про вади системи. Про аналогічні вади я вже писав на сторінках часопису «Голос України» під час обговорення питань реформування кримінально-виконавчої системи, створення Національного бюро розслідувань. Можна навести й інші приклади. Але питання навіть не в прикладах, а в тих пораках існуючої системи, про які весь період незалежності України ведуться лише балачки і — жодних реальних дій.

То як нам бути? Залишити прокуратуру України такою, як вона є сьогодні, чи докорінно її реформувати, взявши за зразок прокуратури країн цивілізованого світу?

Почну з останнього. Світ знає різні підходи до визначення місця прокуратури в системі органів державної влади:

— самостійні інституції (Азербайджан, Білорусь, Вірменія, Ірак, Росія, Туркме-

(Закінчення на 12-й стор.).

Українці Британії зберуться під одним дахом

Незабаром у Британії всіх небайдужих до України об'єднає новий дім, а європейці зможуть тут більше дізнатися про українську культуру, традиції, чим живе нині країна. З проханням посприяти у створенні україно-британського культурного центру в Лондоні до Президента України Віктора Ющенка звернулися наші колишні земляки.

Два роки в британській столиці збираються вихідці з нашої батьківщини, щоб пропагувати сучасну українську культуру, просто поспілкуватися між собою. Група ентузіастів на чолі зі Світланою Коїн вирішила створити для цього україно-британський культурно-інформаційний центр. Мета його — популяризувати культуру України в Західній Європі.

Отримано схвалення про створення такого центру Комітетом культури та духовності Верховної Ради України. Необхідність проекту підтвердили і Міністерство культури та туризму. Тож нині ентузіасти сподіваються на Президента.

Живе громадянин «Х», а друг у нього «У»

Один народний депутат стверджує, що громадянин «Х» геть не «Х», а «Z», і вимагає визначити законність отримання ним громадянства України та обрання депутатом міської ради, вирішити питання про порушення кримінальної справи за ознаками злочину, передбаченого ч. 2, 3 ст. 358 (підrobка документів, печаток, штампів і бланків, їхній збут, використання підроблених документів) Кримінального кодексу України і залучити його до кримінальної відповідальності.

Далі більше: «Х», він же «Z», перебуваючи на посаді заступника секретаря комітету комсомолу райкому був засуджений у квітні 1991 року за розкрадання і шахрайство в особливо великих розмірах. За рішенням районного суду тоді ще «Z» було засуджено до шести років тюремного ув'язнення з конфіскацією майна та етаповано до виправної трудової колонії суворого режиму.

Через деякий час «Z» опинився на півдні України. Тут він благополучно одружився і став громадянином «Х».

За даними народного депутата, «Х» на себе і підставних осіб зумів придбати два будинки (дві квартири, ділянку землі площею 60 гектарів у заповідній зоні, ділянку, де будується супермаркет, і 8 соток на набережній.

Попутно громадянин «Х», він же «Z», зумів стати на чолі міської влади і розгорнувся шосили.

Громадськість це оцінила і відгукнулася зверненням, у якому міститься дуже тривожне застереження, — південному берегу загрожує екологічна катастрофа. Причиною локального апокаліпсису гро-

мадські працівники називають будівництво багатофункціонального спортивно-оздоровчого комплексу. Саме «зачаття» цього проекту, тобто одержання дозволу на будівництво, відбувалося за грубого порушення чинного законодавства.

На сцені з'являється хтось «У», котрий животіє на посаді міністра. Цей самий «У» досить швидко розкинує своїх друзів на теплі місця в сонячному місті.

Злі язики кажуть, що любов «Х» і «У» почалася в другій половині 90-х років минулого століття. Тоді стало на ноги і зміцніло найвідоміше організоване злочинне угруповання. Тоді ж «Х» заволодів низкою об'єктів нерухомості в прибережній зоні сонячного міста, як стверджують, не без допомоги «Капкана» і «Коваля» (злочинні авторитети).

Безсумнівний інтерес серед усіх «приватизованих» об'єктів становить такий собі «торговий намет», що займає 262 квадратні метри. На місцевості цей «намет» має вигляд справжнього гаражного майданчика набагато більшого розміру. І відтоді, як ця територія на березі моря опинилася в руках «Х», на ній

почали паркуватися хури з гордим написом «К... О...». Утім, вони там і дотепер не рідкість.

«Х» і «У», що перебуває на посаді міністра, недавно були помічені в пікантній ситуації в товаристві одного з головних охоронців порядку.

Можливо, високе заступництво дає змогу «Х» почуватися невразливим. Будь-хто із місцевих бізнесменів може розповісти жахливу історію про те, якими поборами обкладає нинішня влада будь-яке бажання щось зробити. Наприклад, хочеш відкрити аптеку — перекажи куди треба один мільйон, а то й два мільйони гривень на «розвиток соціальної інфраструктури».

Укотре відвідавши сонячне місто, «У» (він же міністр) представив особовому складу місцевого об'єкта нового начальника. Не варто вгадувати з трьох спроб, що новим начальником став найкращий друг «Х» та «У». І тут можна давати сто відсоткову гарантію, що «У-ку» за таке призначення ніхто не давав хабаря у 3 мільйони. Якби треба було, то сам «У» віддав би валізу грошей.

Найцінніше в цьому об'єкті — кілька гектарів землі на найпівденнішому березі з усією інфраструктурою. Оціночна вартість зашкалює за кілька мільйонів доларів. І казати про його ціну доводиться тільки через те, що йдеться про переобладнання об'єкта на фешенебельний міжнародний яхт-клуб.

В оперативній інформації значиться, що чоловічок цей (який став начальником об'єкта) схильний до протиправної діяльності з метою вилучення вигоди й особистого збагачення. У середині 90-х років підтримував тісні дружні й ділові відносини з особами, які входили до організованої злочинної групи.

Чому ж «У», котрий працює міністром, доручив такий незвичайний особистості створити яхт-клуб на базі держоб'єкта? Процес — як це відбуватиметься — описала одна обізнана людина. За її словами, ніде у світі не було і немає яхт-клубів, що перебувають у власності держави. Тому очевидно, що після того, як за держкошти об'єкт та його територія будуть реконструйовані й оснащені всім необхідним обладнанням, на його базі створять відкрите акціонерне товариство, у статутний фонд якого з боку держави внесуть об'єкт з усією інфраструктурою. Ще якимись учасниками ВАТ стануть офшорні «інвестори». Потім проведуть додаткову емісію акцій, державну частку «розмиють», а сам яхт-клуб з усім гамузом перейде в приватні руки.

І, звичайно, ні «У», ні «Х», ні інші фігуранти з організованого злочинного угруповання до цієї сваволі жодного стосунку не матимуть. Це ж бо не хабар у три мільйони.

За матеріалами Інтернетвидань.

На сцені з'являється хтось «У», котрий животіє на посаді міністра...

Україна матиме прокуратуру європейського типу!

(Початок на 1-й, 6-й стор.).

нистан, Узбекистан, Еквадор, Корея та деякі ін-ші);

— у складі виконавчої влади (Австрія, Бельгія, Германия, Данія, Єгипет, Ізраїль, Італія, Канада, Польща, Франція, Румунія, Туреччина, Нідерланди, Японія та інші);

— у складі судової влади (Грузія, Латвія, Молдова, Колумбія, Люксембург, Уругвай);

— у складі законодавчої влади (Венесуела, Колумбія, Китай та деякі інші).

Такий статус прокуратур у різних країнах світу повинен нас спонукати до вибору:

по-перше, підпорядкувати прокуратуру якійсь із гілок влади — судовій, виконавчій чи законодавчій; по-друге, нічого не змінювати.

Зазначу наперед, що в Україні є прихильники усіх напрямів. І я вважаю, що ці точки зору мають право на існування.

Як на мене, підпорядкування прокуратури судовій чи виконавчій владі з огляду на наш український менталітет та історичний досвід існування прокуратури не буде сприйняте ні суспільством, ні законодавцем, ні самою прокуратурою.

Отже, зупинимосся на двох варіантах: підпорядкувати прокуратуру законодавчій гілці влади чи залишити її автономною, поза всіма владними гілками, як це є сьогодні.

Насамперед щодо підпорядкування органів прокуратури **законодавчій гілці влади**.

Чи можливе таке рішення на принципі?

Досвід державотворення в інших країнах свідчить, що таке можливо. Є у нас і власний досвід. Маю на увазі такі контролюючі органи парламенту, як Уповноважений Верховної Ради України з прав людини та Рахункова палата, що формуються вищим законодавчим органом країни, здійснюють свою діяльність незалежно від будь-яких державних органів та посадових осіб, мають високий правовий статус та доволі широкий і дієвий повноваження, керуються у своїй діяльності Конституцією, спеціальними законами про ці інституції та іншим чинним законодавством України.

І, як засвідчує практика, ні Уповноважений з прав людини, ні Рахункова палата, функції яких загалом перетинаються з прокурорськими функціями, не піддаються такому негативному зовнішньому впливу, як Генеральна прокуратура України та її регіональні структури, а тому й діють виключно в рамках законодавчого поля держави і мають значно вагоміші результати своєї діяльності й повагу в суспільстві.

Такі обставини дають можливість прибічникам віднесення прокуратури до законодавчої гілки влади стверджувати, що підпорядкування прокуратури парламенту не тільки здатне припинити розгул прокурорського анархізму, який провокується здебільшого різними зовнішніми чинниками, а й дозволить спрямувати знання, досвід, інтелект та енергію особового складу органів прокуратури в конституційне русло, поставивши їх виключно на службу суспільству.

Не бачу жодких вагомих аргументів, які свідчили б про неприйнятність такої позиції.

І нарешті розглянемо останній — нічого не змінювати і залишити прокуратуру автономною, поза всіма гілками влади з особливими повноваженнями. Чи можна пристати на таку пропозицію?

Приймаючи цей варіант також як дискусійний, нам не слід забувати, що радянською системою було створено прокуратуру як наддержавного монстра, що отримав повноваження контролю за урядом, судами і всіма іншими державними інституціями і був підконтрольний лише партійним органам. До чого це призвело, нам відомо.

І звичайно, дуже прикро, що, виборовши державну незалежність, Україна не змогла позбавитися деяких найодіозніших рис тоталітарної радянської системи, насамперед щодо місця прокуратури, і перенесла їх у нові суспільно-політичні часи й умови.

Успадковано метастази прокурорської махновщини, до того ж надійно захищені сьогодні вже новітніми законодавчими приписами від будь-якого не те що громадського, а й державного контролю.

А такий статус будь-якої структури, як нам відомо з власної історії, рано чи пізно, але неминуче призводить не тільки до повсюдного правового нігілізму, а й до хапливих зловживань у масштабах всієї країни.

Консерватизм у питанні автономії прокуратури як наддержавного органу утримується в нашій країні за рахунок стійкості історичних традицій та консервативної психології суспільства. Саме тому, на мій погляд, переважна більшість працівників прокуратури сприймає як належне непідзвітність і непідконтрольність своєї організації.

Отже, якщо сприймати цей варіант, то лише за умови законодавчої гармонізації повноважень прокуратури з повноваженнями всіх гілок влади, щоб на правовій основі були врегульовані її стосунки зі всіма гілками влади та виключена можливість порушення принципу розподілу повноважень.

Але я це раз підкреслюю, що це питання дискусійне, конкретне його вирішення — за Президентом та Верховною Радою України. І я вважаю, що значною мірою сприяло б створенню підґрунтя для кінцевої реалізації тієї чи іншої точки зору широке обговорення проблеми на сторінках часопису «Голос України».

Цілком очевидно, що, обговорюючи проблему стосовно місця прокуратури в системі органів державної влади, не можна обійти і не менш важливе питання — про її роль у суспільстві й державному устрої України.

Як відомо, стаття 121 Конституції України покладає на прокуратуру чотири функції: підтримання державного обвинувачення в суді; представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом; нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство; нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'я-

заних з обмеженням особистої свободи громадян.

Як бачимо, три функції прокуратури із чотирьох стосуються кримінального переслідування осіб, які вчинили злочини, і лише одна передбачає представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом.

Очевидним є те, що повноважень із захисту основних прав і свобод людини і громадянина у прокуратури повинно бути значно більше. Саме цим шляхом ідуть у цивілізованих країнах світу.

Хочу застерегти, що маю на увазі не функцію загального нагляду, яка небезпідставно піддава гострій критиці й в нас, і за кордоном, а саме захист прав і свобод людини безпосередньо прокуратурою, тобто засобами прокурорського реагування, що, до речі, не виключає права особи на звернення до суду, рішення якого має вищу юридичну силу.

Отже, прокуратура в реалізації цієї функції не наглядає за тим, як інші державні інституції виконують закони, не є ще одним контролюючим органом або органом, що наглядає за контролюючими інститутами, а виступає як самостійний і незалежний орган із захисту прав і свобод людини і громадянина. І саме з цією метою ми пропонуємо розширити повноваження прокуратури.

Противники такої ідеї посилаються на те, що для цього існує суд. Але багато хто із наших співвітчизників вважає цей шлях проблематичним, оскільки він передбачає проходження доволі складних, як на них, процедур та потребує значних матеріальних витрат.

Про це свідчать численні звернення громадян з цих питань не тільки до прокуратури, а й до нашого і інших парламентських комітетів.

Окремо хочу сказати про роль прокуратури в кримінальному судочинстві в світлі проекту нового Кримінально-процесуального кодексу України, що підготовлений нашим комітетом до розгляду Верховною Радою України до другого читання.

Насамперед ним передбачено, що тільки прокурор порушує провадження у справах приватно-публічного чи публічного обвинувачення; постанову про притягнення як обвинуваченого теж вносить тільки він; пред'являє особи обвинувачення теж прокурор; він або за його згодою слідчий звертається до суду за санкцією на арешт чи звільняє особу з-під варті, складає обвинувальний висновок й направляє справу до суду.

Тільки прокурор приймає остаточні рішення у справі щодо застосування примусових заходів, закриття провадження у справі і звільнення особи від кримінальної відповідальності або про закриття провадження у справі з реабілітуючих підстав. Крім того, при декриміналізації злочину чи за збігом строку давності при нестановленні злочинця справу на стадії досудового слідства теж має закрити прокурор.

На сьогодні достатньо проблемним і неврегульованим є питання про зміну прокурором обвинувачення в суді чи відмову від нього. У зв'язку з цим ми передбачили відповідну процедуру, яка виключає можливість ухвалення у справі рішення, що ґрунтується виключно на висновках прокурора, що підтримує обвинувачення у суді, якщо ці висновки були помилковими.

У разі незгоди з рішенням прокурора, який бере участь у справі, прокурор, який затвердив обвинувальний висновок, скасовує постанову про відмову від обвинувачення і здійснює заміну прокурора.

Аналогічні норми передбачаються і при зміні обвинувачення.

Оскільки межі зміни обвинувачення в суді подекуди незрозумілі навіть самим прокурорам, ми прямо вказали в проекті Кримінально-процесуального кодексу, що прокурор вправі змінити пред'явлене особи обвинувачення в бік поліпшення у будь-яких межах, а в бік погіршення — лише в межах обставин, встановлених досудовим слідством. У разі виявлення нових даних про обставини злочину після зміни прокурором обвинувачення він вправі повторно змінити обвинувачення.

Передбачається, що прокурор як учасник кримінального судочинства буде суб'єктом апеляційного і касаційного оскаржень.

У зв'язку з викладеним може виникнути природне запитання: якщо функції кримінального переслідування повною мірою передаються прокурору, то яка ж тоді роль слідчого в кримінальному судочинстві?

Відповідь проста — функції слідчого повинні бути схожими на функції судді, тобто слідчий має бути неупередженим, безстороннім дослідником обставин кримінальної справи, виконуючи відповідні процесуальні дії або самостійно, або за згодою прокурора.

Декілька слів про стан справ у прокуратурі України. За останні роки, особливо починаючи з 2002-го, зростає кількість скарг на бездіяльність чи незадовільну роботу органів прокуратури різних рівнів — від районних до Генеральної.

Не хочу обтяжувати читача статистичними даними, але декілька цифр наведу: якщо із всіх скарг, що надійшли до комітету протягом 2003 року, скарги на дії прокуратури становили 24,2 відсотка, то у 2004-му — 51,6; у першому кварталі нинішнього року цей показник становить 51,4, тоді як торік — лише **35 відсотків**.

Аналізуючи причини цього, ми не могли не помітити, крім іншого, його кореляційного зв'язку з безпрецедентно частими змінами Генерального прокурора України, які щоразу й неминуче тягнуть за собою не тільки заміну переважної більшості керівного складу Генеральної прокуратури, обласних, міських, районних та міжрайонних прокуратур, а й, як показала практика, зміну самої ідеології функціонування прокуратури як державної інституції, зміщення акцентів у її діяльності та переорієнтацію особового складу прокурорських органів залежно від впливу політичної кон'юнктури та всіляких олігархічно-кланових, корпоративних, а то й рідинно-кумівських лобіювань.

Внаслідок цього прокуратура України різних Генеральних прокурорів до одних і тих само подій ставиться по-різному, а звідси — нестабіль-

ність у її діяльності, неадекватне реагування на злочини й інші порушення чинного законодавства, невпевненість прокурорів у можливості позитивної оцінки їх законозастосовчої практики за умови здійснення її виключно на принципах верховенства права.

Постає запитання — як нам створити справді Прокуратуру України, а не прокуратуру імені чергового Генерального прокурора.

Окремо слід сказати про стосунки прокурора з судами, у тому числі й Генерального прокурора з Верховним Судом України.

Знаю чимало прикладів, коли прокурори ставлять під сумнів судові рішення у конкретних судових справах, але роблять це не відповідно до процедури, визначеної процесуальним законодавством, а в листах, доповідних записках та інших документах, що направляють на розгляд вищого політичного керівництва держави.

У зв'язку з цим змушений наголосити на тому, що законодавець чітко визначив **«поле битви»** і для прокурорів, і для суддів — **це зали судових засідань**. Саме там повинні відбуватись юридичні баталії задля встановлення істини, доводитись законність чи незаконність тих або тих рішень.

Декілька слів хотілося б сказати про посилення незалежності прокурорів.

Ми вважаємо, що для цього доцільно було б законодавчо закріпити порядок, згідно з яким Генеральний прокурор України протягом п'яти років після звільнення з посади не може бути притягнутий до кримінальної відповідальності без згоди на те Верховної Ради України. Це дало б йому змогу безбоязно і неупереджено, без оглядки назад і не боячись майбутніх переслідувань за свою прокурорську діяльність, виконувати службові обов'язки у точній відповідності з вимогами Конституції та чинного законодавства.

Що стосується прокурорів інших рівнів, то ми включили в проект Кримінально-процесуального кодексу норми, що створюють **особливий порядок притягнення їх до кримінальної відповідальності**.

А щоб викоринити з практики кримінального судочинства ситуації, коли персонал прокуратури займається публічним «самодіством», слід, на нашу думку, поставити між прокурорськими працівниками і законом суддів.

З цією метою ми розробили і включити до проекту нового Кримінально-процесуального кодексу окрему главу «Особливий порядок провадження у кримінальних справах щодо окремої категорії осіб». Суть новацій, які стосуються прокурорів, в тому, що постанова про порушення провадження у кримінальній справі відносно них або про притягнення прокурора як обвинуваченого, якщо провадження у кримінальній справі було порушено стосовно інших осіб або за фактом вчинення злочину, вноситься:

— стосовно Генерального прокурора України — спеціально призначеним Верховною Радою України за поданням Президента України прокурором за висновком колегії у складі трьох суддів Верховного Суду України щодо наявності ознак злочину;

— стосовно заступника Генерального прокурора України, прокурора Автономної Республіки Крим, області, міст Києва, Севастополя та прирівняного до них прокурора — Генеральним прокурором України на підставі висновку колегії у складі трьох суддів Верховного Суду України щодо наявності ознак злочину;

— стосовно інших прокурорів (до речі, також слідчого та адвоката) — Генеральним прокурором України, його заступником, прокурором Автономної Республіки Крим, області, міст Києва, Севастополя та прирівняним до них прокурором на підставі висновку колегії у складі трьох суддів апеляційного суду щодо наявності ознак злочину.

Хочу зауважити, що реформування прокуратури ні в якому разі не повинно погіршити правовий статус і соціальний захист її працівників та пенсіонерів. Не треба забувати про матеріальне забезпечення й взагалі про соціальний захист великого загалу і нинішніх, і колишніх працівників органів прокуратури, насамперед тих, про яких прокурори кажуть, що вони працюють як працювали «на землі», «на передовій».

З особливою обережністю необхідно вирішувати питання звільнення фахівців із органів прокуратури, а тим паче не допускати будь-яких обмежень законних прав і інтересів чи ображати в якийсь інший спосіб ті працівників, які йдуть на пенсію за віком чи вислугою років. На жаль, практика свідчить, що тут є чимало невирішених проблем, які нерідко створюються штучно недобросовісними працівниками або виникають через низький професіоналізм конкретних виконавців.

Дуже прикро, коли конституційні права прокурорських працівників порушують самі ж працівники прокуратури, тобто ті державні органи і їх конкретні посадові особи, які повинні ці права захищати. Поновлення судами на роботі працівників прокуратури, які були незаконно звільнені з роботи або з посад прокурорськими зверхниками, чи не найпереконливіший показник існування у цій державній інституції серйозних негараздів.

Не можу обійти мовчанням ганебну практику коментування прокурорами кримінальних справ. У чинному законодавстві нашої країни (КПК, ЦПК тощо) немає жодної норми, яка зобов'язувала б, рекомендувала чи дозволяла прокурорів коментувати конкретну кримінальну справу, що не розглянута в суді.

Немає такої норми та й бути її не може в проектах нового Кримінально-процесуального кодексу та Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру», підготовка яких до другого читання комітетом завершена.

Особливо це стосується кримінального судочинства, а тому прокурори повинні усвідомити одне з головних правил своєї службової діяльності — жодного коментування кримінальних справ і ні для кого не повинно бути.

Ось таку відповідь слід давати і Президенту України, і Кабінету Міністрів, і народним депутатам України, і засобам масової інформації. Але і вони це мають розуміти.

Обов'язково необхідно підкреслювати, що виключення із зазначеного правила немає.

У мене як у юриста і громадянина у разі, коли я чую, що прокурор дає коментарі у кримінальній справі, яка ще не доведена до суду, розповідає про версії вчиненого злочину і його деталі, створюється враження, що його, цього прокурора, належить допитувати у кримінальній справі як свідка — звідки він все це знає?

Звичайно, це не означає, що прокуратура повинна бути закритою від суспільства організації. Вона є публічно-правовим інститутом і тому не повинна бути закритою, але й не має бути занадто відкритою. Адже загальновідомо, що надлишкова службова відкритість, насамперед та, що демонструється на догоду певним посадовим особам чи корпоративним колам, завжди шкідлива для суспільства.

Мене особливо турбує і те, коли кримінальні справи коментують керівники різних рівнів і відомств, які жодного стосунку до кримінального судочинства не мають.

Невже тим посадовим особам прокуратури, які надають таку інформацію для коментування чи навіть кримінальні справи для ознайомлення, незрозуміло є проста істина, що, добровільно роблячи це, вони порушують таємницю слідства?

Інша річ, коли прокурора примушують її надавати, використовуючи посадовий авторитет або в інший спосіб. Але в таких умовах прокурори повинні самі розуміти і знаходити мужність в собі, щоб розтлумачувати будь-яким посадовим особам, що таке вимагання інформації є прямим втручанням у діяльність правоохоронних органів, покарання за яке передбачене Кримінальним кодексом України.

До речі, цілком очевидно є те, що саме **бездумні коментування кримінальних справ**, що перебувають у провадженні слідчих, **провокують мітинговий тиск і на слідчих, і на прокурорів, і на суддів** під лозунгами на кшталт: «Свободо Колесникову, волю — Різаку!».

А якщо у нас так піде і далі, можемо дійти до абсурду, коли у кримінальних справах заарештованими й обвинуваченими будуть не ті особи, які вчинили злочини, а ті, хто не зміг проплатити збіговиська на площах певної кількості галасливих прибічників.

Хіба це потрібно Україні? Думаю, що ні.

І насамкінець, ми не можемо бути осторонь тих подій, які пов'язують сьогодні власне з Генеральною прокуратурою України. І вірю в фаховість і порядність працівників органів прокуратури. І якщо роками гучні справи, що потрясли суспільство, не розслідуються, то це вина не фахівців — слідчих, а конкретна вина Генеральних прокурорів, подобаючись їм такі висновки чи ні.

Особливо неприємно чути, коли зі знанням справи і відверто розповідають про те, що в прокуратурі є чийм ставлеником — той Президент, інший — Голови Верховної Ради чи Прем'єр-міністра України, той — ще когось. І ніхто не знає, коли кажуть правду, а коли бажане видається за справжнє. Це явище, як на мене, є найгіршим з-поміж всіх негативів, притаманних сучасній прокуратурі.

Причому драматизує цю ситуацію той факт, що справжні чи удавані ставленики державних зверхників, набравши певної відомчої ваги і накачавши достатньою мірою прокурорські біцепси, замість нарощування зусиль з удосконалення службової діяльності починають сумнівні змагання й чвари між собою, з'ясовуючи, чий покровитель сильніший і мудріший. Щоправда, змагальність й покровителі. Звісно, що за таких обставин питання служби посуваються на задній план.

Ці реалії змушують нас мобілізувати весь наявний фаховий потенціал, щоб зруйнувати порочну систему кадрового протекціонізму, позбавити Генеральну та регіональні прокуратури «хрещених батьків» і будь-яких сторонніх впливів.

Кожен працівник прокуратури, кожен громадянин нашої держави повинен знати, що у Генерального прокурора є два покровителі: Президент України та Верховна Рада України, які його призначають та звільняють з посади, а у прокурорів на місцях — один, Генеральний прокурор України — незалежний ні від кого, у тому числі і від перших. Для всіх них головний покровитель — Закон!

Попри всі ті негаразди, які я висвітлював, нечітке законодавче врегулювання місця і ролі прокуратури в системі органів державної влади, наявні недоліки в роботі цієї інституції, які я назвав і які є чи не в кожній організації, вірю, що ми в Україні збудуємо прокуратуру європейського типу.

Запорукою моєї впевненості є знання ситуації в правоохоронних органах держави, бачення шляхів зміни її на краще, і чи не найголовніше — бажання нового керівництва держави бачити правоохоронні органи України і насамперед прокуратуру інститутами європейського типу.

23 травня 2005 року Президент України своїм указом утворив Міжвідомчу комісію з питань реформування правоохоронних органів, до складу якої ввійшли всі без винятку керівники правоохоронних органів, під головуванням секретаря Ради національної безпеки і оборони України, ввійшов до складу комісії і автор цієї статті.

На першому її засіданні відбулася принципова розмова щодо шляхів реформування правоохоронних органів, у тому числі і прокуратури. Цілком поділяю думку про те, що насамперед слід напрацювати концепцію такого реформування, і бачу два шляхи вирішення цієї проблеми: перший — створити власне концепцію, другий — створити окремі концепції реформування конкретних правоохоронних органів і через їх опрацювання вийти на загальну концепцію.

Проведені у нашому комітеті слухання та «круглі столи» з порядком денним про дотримання правоохоронними органами нашої держави Конституції України й іншого чинного законодавства, з питань безпеки дорожнього руху, реформування кримінально-виконавчої системи та прокуратури України дають можливість представити наше бачення цієї концепції.

Впевнений у тому, що Україні стане мудрості, знань, інтелекту, досвіду та бажання, щоб безпомилково визначити місце й роль прокуратури в системі органів державної влади в Україні, що реально підтвердить незмінність нашого європейського вибору.

Володимир МОЙСИК, голова Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, заслужений юрист України, кандидат юридичних наук.

Іван СТОЙКО: «Сподіваюсь, заробітчани повернуться і працюватимуть на благо рідної землі»

■ ХТО Є ХТО?

Іван Стойко — перший керівник Тернопільської області з місцевим корінням і дев'ятий за роки незалежності — так часто змінювались вони. Перед вступом на посаду попросив благословення у батьків і своїх духівників. Йому — 44 роки. Має дві вищі освіти: педагогічну та економічну. Народний депутат останнього скликання. Обирався головою обласної організації НРУ, очолював обласний виборчий штаб Віктора Ющенка. Одружений. Має двох доньок.

— Іване Михайловичу, заступаючи на посаду, ви обіцяли нещадно боротися з корупцією та хабарництвом і навіть пересісти на броньовик, якщо треба буде навести порядок в області. Наразі здітте на авто. Чи означає це, що порядок вже наведено?

— Дещо зробити вдалося. В адміністрації працює телефон довіри. Дуже багато дзвінків, які допомагають нам визначити «гарячі точки». Найчастіше люди порушували питання хабарництва в освіті, медицині. Чи знаєте ви, приміром, скільки коштує у Тернополі медаль? 300 умовних одиниць. Вимагали мзди і під час оформлення групи інвалідності. Тепер ці питання у нас на контролі. До складу приймальних комісій вузів буде введено представників облдержадміністрації, обласної ради, громадських організацій, політичних партій.

— Мені довелося бути на обласному форумі «Влада для бізнесу». Такої гострої розмови і такого невдоволення давно не чула. Підприємці кілька разів пікетували облдержадміністрацію, їздили до Києва. Як складаються стосунки влади з бізнесовими структурами?

— Непросто. Деякі вимоги підприємців виходили за межі компетенції місцевої влади, ми намагалися донести їх до Президента, уряду. Підписали меморандум про співробітництво. Сподіваюся, діалог у нас налагодиться. У мене єдина вимога до ділових людей: працювати чесно і прозоро, платити працівникам зарплату, а державі — податки. А з цим у нас ще не все гаразд. Дехто почувається затишні-

ше у «тіні». Нещодавно, перебуваючи у Лановецькому районі, ми натрапили на необлікований ставок. А його плесо — сотні гектарів. Тихенько працювало собі і підпільне м'ясопереробне підприємство, не сплачуючи податків. Таких випадків, на жаль, задосить. Підприємство «Нео» за обсягів продажу продукції у першому кварталі на 18 мільйонів гривень до бюджету сплатило лише 8,6 тисячі гривень податків. Податкове навантаження — нуль. Мале підприємство «Метал» реалізовало у першому кварталі продукції на 9,4 мільйона гривень, а податків сплатило 61 тисячу, податкове навантаження — 0,007 за оптимальних п'яти відсотків. Тож про яку чесність і прозорість у стосунках з владою можна говорити у таких випадках? Йдеться не тільки про малий і середній бізнес. На «тіньову» хворобу страждають і деякі державні підприємства. Спиртові заводи з року в рік нарощують виробництво, але у звітах показують збитковисть, сплату податків зменшили в 5—10 разів. Цукрові заводи приватизовано, вони також суціль збиткові, при цьому лише на рекламу один з них витратив сім мільйонів гривень.

— Ви обіцяли реанімувати «лежачі» підприємства, але, мабуть, переконалися, що це не так просто. Скажімо, за комбайновий завод хто тільки не брався, а ситуація тільки погіршується... Колектив погрожує страйком.

— Є кілька варіантів виходу підприємства з кризи. Ми звернулися до Кабміну з проханням допомогти позбутися неефективного власника. Пакет акцій треба передати тому, хто подбає про підприємство і колектив. Не обов'язково це мають бути заїжджі інвестори. У нас також є багаті люди.

— Кажуть, ви звернулися до заробітчан з проханням повертатися додому і вкладати зароблені кошти у розвиток області. Відгукнулися?

— Напередодні Великодня я привітав через засоби масової інформації наших краян, котрих доля розвіяла по закордонах, і висловив сподівання, що свої сили, знання і кошти вони віддадуть рідній землі, а ми створимо їм умови для цього. Мав і кілька розмов з цього приводу. Але головне нам треба робити тут. Якщо заробітчани побажать, що на батьківщині ситуація змінюється на краще, більшість з них повернеться.

— Між іншим, економічний потенціал області у загальноукраїнському справді незначний, ходять навіть чутки про її розформування. Ваша команда вже визначилася з пріоритетними напрямками розвитку?

— Я впевнений, що область залишиться. Та й реформи не так швидко робляться. Звичайно, таким потенціалом, який мають промислові області, ми похвалитися не можемо. У нас свій шлях розвитку. Маємо потужний агропромисловий комплекс, переробну, харчову галузі. На жаль, останнім часом нас використовували як сировинний придаток. Моя команда прагне зробити так, щоб усе вирощене перероблялося на місці. Ініціюємо створення міні-переробки у кожному селі. Але перш ніж переробляти, треба виростити. Посівна кампанія була першим випробуванням для моєї команди. Ми його витримали. Завдяки порозумінню з банкірами село отримало двічі більше кредитів, ніж планувалося, до того ж за нижчими відсотками. Цього року залучили до посівних площ 50 тисяч гектарів землі, що лежала облогодом. Восени плануємо зорати ще 50 тисяч таких гектарів, а навесні наступного року — ще 50 тисяч. Таким чином з «цілиною» буде покінчено. Сподіваюся, найближчим часом Кабмін зафіксує ціни на найважливіші види сільгосппродукції і селянин знатиме, заради чого варто працювати. Нині, на жаль, його часто ошукують.

— До речі, на ринках обіцяли створити місця безпосередньо для виробників м'яса.

— Ми їх і створюємо. Лише на ринках Тернополя їх буде не менше ста. Конкуренція дасть змогу знизити ціни. Передсвяткова торгівля підтвердила, що це реально.

— На одній із прес-конференцій ви обмовилися, що найближчим часом буде оприлюднено низку гучних справ. Щось нове у справі голови облради Анатолія Жукинського?

— Не тільки, хоч її розслідування триває, з'явилися нові факти. Йдеться передусім про зловживання у використанні коштів, призначених на ліквідацію наслідків минулорічної стихії. Встановлено, що вартість робіт на деяких об'єктах завищувалась у десятки разів.

— Перший ваш прийом громадян закінчився далеко за північ. Інтенсивність не спадає?

— Довіра людей колосальна. Здебільшо-

го звертаються із земельних питань, соціального, побутового характеру. Майже половину з них вдалося розв'язати. Інші потребують детальнішого вивчення. Тепер я приймаю відвідувачів не двічі на місяць, як було заведено, а щопонеділка: двічі — у Тернополі, двічі — у районах. Люди йдуть, отже, вірять владі.

— Вдячна за бесіду. Успіхів вам!
Розмову вела
Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.
На знімку: Іван Стойко.

Свято з присмаком гіркоти

■ НЕЮВІЛЕЙНІ НОТАТКИ

Новий гендиректор «Артека» Ольга Гузар вважає, що не стане, мабуть, і трьох років, аби ліквідувати недоліки, борги й проблеми.

Замість пісочниці газопровід

Нині розслідуються й хитросплетіння механізму незаконного відчуження майна «Артека». Коли заклади відпочинку вводили до структури МДЦ і надалі, вже не як цілісний майновий комплекс, а як один із структурних підрозділів, реалізовували тим чи тим суб'єктам підприємницької діяльності.

Саме так торік продали російському «Внешторгбанку» держдачу номер один «Гліцинія», де відпочивали найвищі партійні боси СРСР. Цю «дачу Брежнєва» запланували перетворити на резиденцію Володимира Путіна.

Як стало відомо «Голосу України», у травні прокуратура Криму звернулася до Господарського суду Києва з позовом визнати недійсною цю угоду купівлі-продажу, бо оборудку проведено без оголошення конкурсу і без врахування того, що «Гліцинія» (з її земельною ділянкою загальною площею 20,4 га) належить до об'єктів, приватизація яких законодавчо заборонена.

«Артек» у результаті втратив майже 42 млн. грн. Через таку само схему пропустили санаторій «Гурзуфський». З'ясовується, що були й інші плани, втілити які завадили вибори нового президента.

А ще правоохоронці встановлюють, як опинився на території «Артека»... приватний газопровід. Уже з'явилися питання й по школі вартістю 60 млн. грн., яку безпосередньо фінансувала «Укрзалізниця». Невідомо, де подівся цілий список рухомих об'єктів: катери різної водотоннажності, човни на підводних крилах тощо...

(Закінчення.
Початок у №108 за 14 черня).

Пересунуті кордони

Але й це ще не все. Є одна давня і болюча проблема.

Питання про кордони «Артека» постало ще на початку 90-х. У 1996 році сесія Гурзуфської селищної ради затверджує кордони табору. (Тоді з'ясовується, що МДЦ має не 246, а... 208 га. З документів управління земельних ресурсів зникає ситуаційний план,

Усіх разом артеківців різних десятиліть більш як мільйон 250 тисяч у різних країнах світу. Таку громаду не здатні вмістити ні його сонячні корпуси, ні велетенські чудові стадіони й зали, ні дивної краси довжелезні береги-пляжі. Не даремно ж Артек — член Міжнародної співдружності дитячих таборів — з весни 2000 року визнаний лідер серед 100 тисяч таборів із 50 країн планети, вперше в історії цієї організації нагороджений у Японії орденом «Дружба».

який має обов'язково бути в держакті, адже саме в ньому можна побачити, що насправді реально входило в кордони «Артека»).

У 1997 році цей пляж постановою виконкому віддали МДЦ за документом, фальшивість якого підтверджує українська і кримська прокуратури. За радянських часів тут стояв будинок відпочинку «Сільська молодь», що не входив до «Артека». Але в 1999 році його землі передали табору, будинки були безгоспні, без жодного документа. На цій «підставі» та «висновків» Ял-

тинського БТІ тодішній голова Гурзуфського селищного виконкому передав їх у приватну власність держпідприємству «Артек».

Ще у 50-х роках на 9 га «міжтаборового простору», біля пляжу, між містечками «Кипарисний» і «Лазурний», оселилася обслуга табору. За більш як півстоліття цей табір у таборі розрісся до півтори тисячі людей. Як ви розумієте, далеко не всі з них, як їхні бабусі й дідуся, працюють в «Артеку». Адже зарплати там мізерні: 220—260 грн., а взимку люди працюють на 0,3 ставки. Заробляють тим, що здають «дикунам» кімнати у своїх халупах, навколо яких і зчинився гармидер.

Звісно, з точки зору безпеки дитячого відпочинку в оздоровниці взагалі не повинно бути сторонніх людей, які тут не працюють. Але коли і як відбуватиметься відселення й до якого ступеню бажання дорослих «артеківців» будуть враховані, невідомо й тепер.

Бранці «Артека»

Вони буквально забувають поштову скриньку нашого кримського корпункту листами, які починаються однаково: «Наш крик душі — це воля про допомогу. Всі попередні звернення в адміністрацію Л. Кучми, прокуратуру, суд та інші інстанції бумерангом поверталися до нас і осіб, які порушують наші конституційні права... Ми позбавлені права на власність, не можемо приватизувати житло... В наші квартири забороняють приписувати дружин і чоловіків, дітей та онуків... Ми не маємо права вибору місця проживання, не можемо здійснити обмін квартири чи продати її й придбати собі іншу там, де у нас може бути робота й гідне існування... «Артек» будував багато, всі керівники отримали чудове житло, частину квартир продали за комерційними цінами, але під відселення з нашого селища не потрапила жодна родина... Територія, на якій ми живемо, ніколи не

упорядковувалася, благоустрій не здійснюється понині... «Артек», не вклавши жодної копійки, хоче стати власником наших квартир, а нас залишити безправними жебраками...»

Люди кажуть, «МДЦ забрав у свою власність і нас, а дехто ж отримав тут житло офіційно, за обміном, з видачею ордеру». Та всі во-

До «Артека» мріє потрапити кожна дитина, адже це територія юності, убезпечена від байдужості, духовної порожнечі, національних і політичних розбіжностей. Улітку тут працює близько трьох тисяч людей, у міжсезоння — 1,7 тисячі. В «Артеку» оживають найзаповітніші мрії. Тут живуть світлі дитячі казки, з яких пішли злі чарівники...

ни й досі не можуть його приватизувати. Таке сусідство «Артеку» зовсім не подобається, бо псує його імідж. Тож небажаним тут місцевим жителям здавна встановлюють перешкоди у вигляді шлагбаумів і перепусток. Мимовільні бранці «Артека» (деякі пройшли по 25 судів), відстоюючи законність та власну правоту, дійшли аж до Верховного Суду, який був на їхньому боці. Та для того, щоб їх виселити, цю занедбану землю знезачека оголосили парком-пам'яткою загальнодержавного значення.

Досі незрозуміло, хто повинен займатися питанням облаштуван-

ня жителів «Артека»: сам табір чи селищна рада?

Нервово, «пекельне життя в райському куточку» триває. Юристи твердять: люди порушують питання правильно й законно, вони мають право приватизувати це житло. Реакцією на рішення колегіальної ДУСі про заборону приватизації цієї місцини стало самозахоплення 225 ділянок землі. Документально визначено, що вже зведено понад 20 споруд і будівництво на цих фантастично дорогих ділянках чарівного узбережжя триває.

Чи прийде допомога?

Пильну увагу й істотну підтримку «Артек» і мешканці Гурзуфа відчували з приходом нового керівника оновленого Держуправління справами Президента Ігоря Тарасюка. За словами Ігоря Григоровича, це місце в Україні знає увесь світ, і Президент хоче, щоб «Артек» був обличчям краю, приймав дітей з різних держав, щоб вони якнайбільше дізнавалися один про одного й поважали з дитинства.

Гендиректор МДЦ Ольга Гузар каже: «Хочу, щоб Україна, котру так люблю, починалася з «Артека». У планах нинішнього керівництва центру — нарешті «пороззгрібати» стоси давніх проблем. Новий директор прагне, щоб «Артеку» надали статус національного, затвердили довгострокову програму розвитку МДЦ. Це дасть можливість вирішити передусім питання державного фінансування підприємства. А ще б непогано було, нарешті, завершити масштабну генеральну реконструкцію.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

До речі

До відома Генпрокуратури доведено всю інформацію, яка випливає з матеріалів детальної ревізії «бездонного» фонду реконструкції й розвитку «Артека». Вона вбачає, що «в усьому цьому є певна воля до певних дій». Та у справі сумнозвісного фонду (організаторам якого можна подякувати лише за те, що вони не зайнялися опікою ще й українських сиротинців) спостерігається небезпечна тенденція: чиновників, здатних пролити світло на масштабні фінансові зловживання, фактично не залишилося: загадково загинув Г. Кірка, переховується І. Бакай, відмовчується патрон МДЦ Л. Кучма. Ще жевріє надія на щирість депутата Олександра Грановського, який просто не може не знати про всі ці навколоартеківські перипетії. Чи резонансна справа не може мати судового завершення через політичні обставини?

На Львівщині чиновники передали рекреаційні землі під житлову забудову, заподіявши державі збитків на 600 тис. грн.

■ КРИМІНАЛ

«Відморозки» не гребували вбивствами на замовлення

Співробітники управління кримінального розшуку МВС України разом з колегами з Одеської області розкрили міжрегіональну збройну злочинну групу, що протягом 2002—2005 років скоїла чимало тяжких злочинів в Одеській, Миколаївській, Херсонській, Кіровоградській та інших областях.

Ще з 90-х років області захлюснула серія кривавих убивств, розбійних нападів, грабежів, вимагань. Під прицілом бандитів опинилися підприємства, установи, організації, які мали великий грошовий обіг. Під час скоєння злочинів «відморозки» використовували різні види зброї: автомати, пістолети, гранатомети, обрізи, вибухові речовини тощо. На їхньому рахунку серія замовних убивств, у тому числі потрійний розстріл. Простежується їхня безпосередня участь в убивстві директора одеського пароплавства Кравченка та чимало інших тяжких і особливо тяжких злочинів.

До складу бандитських угруповань входили раніше судимі особи, спортсмени, що володіють навичками і методами оперативної роботи. Для їхнього виявлення і ліквідації Генеральна прокуратура України створила три слідчо-оперативні групи, в які було включено співробітників управління розробок при Департаменті кримінального розшуку МВС України. Співробітники цього управління за останні два роки ліквідували більш як десять банд і 20 злочинних груп. Вилучено понад сто одиниць вогнепальної автоматичної зброї, у тому числі 15 гранатометів, більш 10 кг вибухівки. Розкрито понад триста тяжких і особливо тяжких злочинів.

Марина КОТЕНКО

(прес-служба карного розшуку МВС України).

Земля — що розмінна монета

Севастополь. З тим, що відбувається з землею Чорноморського узбережжя, нині знайомі багато читачів. Фактів незаконного одержання земельних ділянок, заниження орендної плати за них, самовільного захоплення більш, ніж достатньо. Тільки прокуратура Севастополя порушила з початку року 8 кримінальних справ, внесла 47 документів прокурорського реагування, притягла до відповідальності 17 посадових осіб. Посадовці Севастопольської міськдержадміністрації в порушення вимог Земельного кодексу України восени минулого року надали одному з ТОВ в оренду терміном на 50 років земельну ділянку Південного берега Криму площею 12 га вартістю 23,7 млн. грн. Хоча відчуження таких цінних земель проводиться в особливому порядку і потребує узгодження з Верховною Радою України. Крім того, розмір орендної плати за цю ділянку навмисне занизили, у результаті чого тільки за 5 місяців до бюджету недонадійшло більш як 173 тис. грн.

Рішенням Севастопольської міськради незаконно передано в оренду одному з ТОВ земельну ділянку в урочищі Ласпі площею 0,5649 га. Посадовим особам згаданого ТОВ цієї землі виявилось мало, тож вони без відповідного рішення органів державної влади в червні 2003 р. стали використовувати ще 0,6 га в тому самому урочищі. Самовільно зайнята ділянка до тепер не повернута державі. Тому прокуратурою міста Севастополя порушено кримінальну справу.

Світлана КАЛІНОВСЬКА.

19—20 червня Україну вперше з державним візитом відвідає президент Мексики

Шкурка вичинки не варта

■ АКТУАЛЬНО

Державних виконавців у народі не полюбляють. А все тому, що обають вони про державну скарбницю, а не про кишені громадян. І по заслугі — таке призначення державної виконавчої служби (ДВС). Їй законом визначено в добровільно-примусовому порядку вилучати все те, що належить державі. Отож хто буде в захваті від таких «хабарників»?

Добре, що умови праці в останні два роки поліпшилися, робота в службі стала престижніша. Збільшилася зарплата, транспортне і комп'ютерне забезпечення на порядок вище. Але конфліктність у роботі залишилася, що впливає на плінність кадрів.

Те, що держава повернулася обличчям до виконавців судових (і не тільки) рішень, — тішить. Кому ж догоджати, якщо не органу з фіскальними функціями, який відчутно поповнює держбюджет?

Але як вдається регіональним виконавцям тримати марку за нинішньої, часом цинічної, неповаги до судової влади?

Слово начальнику управління юстиції в Хмельницькій області Нелі ПРОДАН:

— Важко. Хоча працівники служби лише виконують рішення судів та інших органів, їх зустрічають нерідко агресивно, як найлютіших ворогів. Трапляється, боржники нацьковують собак на моїх колег, погрожують, намагаються спровокувати конфлікт. А якось фермер спрямував трактора на виконавця, інші з вилами зустрічають, під комбайн лягають...

Причинами низького рівня виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб) є, зокрема, те, що чимало боржників — сільськогосподарські підприємства. Після розпаювання майна люди виходять з господавства зі своїми частками. І хоча підприємство, як юридична особа, з Державного реєстру не вилучається, в ньому залишається лише неліквідне майно.

А більшість виконавчих документів про стягнення аліментів не виконується через відсутність

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

у розлучених будь-якого належного їм майна. Державні виконавці постійно направляють подання до правоохоронних органів про притягнення неплатників до кримінальної відповідальності, але вони, як правило, відмовляють нам.

Виконавець не може проникати у житло боржника та проводити виконавчі дії. Також не врегульовано на законодавчому рівні порядок примусового входження до житла.

У разі стягнення із заробітної плати боржника підприємства утримують кошти, проте перерахувати їх стягувачам не можуть через відсутність грошей на рахунках.

Важче стало працювати з набранням чинності Закону України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна». Тепер, якщо частка державної власності становить більш як 25 відсотків, стягувати

кошти з підприємств не можна.

Під час вирішення питання про отримання не-реалізованого державного майна в рахунок погашення заборгованості законодавчо не визначено, який орган є представником держави.

Величезних витрат, фізичних та матеріальних, зазнає служба, ви-

становлені постанови на місяць. А ви дивуєтесь плінності кадрів. Конфлікти і навантаження потребують здоров'я, а не всі бажають ним жертвувати за сьогоднішню зарплату.

Слово Ігорю НАКОНЕЧНОМУ, начальнику відділу ДВС:

— Найболючіше виселяти людей. Адже вони, втрачаючи житло, готові на крайнощі, а ми опиняємося в ролі бездушних, безсердечних. Відповідачів шкода, але робота є робота. Інша річ — посадові особи, які нехтують рішеннями судів. Торік ми на таких подали до прокуратури 298 подань. Задоволено лише 92. А якщо невиконання кримінально переслідувалося...

Інша категорія справ — виконання рішень з відшкодування збитків засудженими. Потерпілі скаржаться на нас, а що ми можемо, якщо в колоніях немає для ув'язнених роботи і, відповідно, заробітків.

Гадаю, конче потрібен відповідний закон, відповідно до якого держава розплатувалася б за своїх непутих громадян.

А ще треба запровадити тверді правила, за яких не виконувати було б невідгідно. Нині елементи їх існують, але вони малоефективні. Визначитися, на мій погляд, варто і з тими боржниками, хто розплатується за кредити не особистим майном (будинком, авто), а колективним (худоба, врожай, техніка).

І з тими, хто, намагаючись ухилитися від повернення боргу, оголошує підприємство, на жаль, на законних підставах, банкрутом. Адже від цього користь мають лише недбайливі керівники, і аж ніяк не колектив і не держава.

Одне слово, у Верховній Раді попереду величезна робота з вдосконалення чинного законодавства.

Іван ІЛІЯШ.

Хмельницький.

МУЗИЧНА ВИСОТА

Дитячий духовий оркестр із Молодогвардійська «підкорив» головну висоту Росії — Мамаїв курган. Саме там відбувався конкурс духових оркестрів у рамках Міжнародного фестивалю духової музики. Темною конячкою для членів журі виявився колектив з невеликого шахтарського містечка. Творчість хлопців і дівчат оцінили по достоїнству — вони отримали диплом першого ступеня. До цього три роки поспіль їхній оркестр брав участь у фестивалях України і неодмінно посідав призові місця. Всі успіхи і перемоги колективу має право розділити народний депутат України Віктор Кирилов. Він постійно допомагає в організації поїздок на фестивалі і конкурси.

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

Сумлінним ментам заживеться краще

Службове житло, накопичувальне страхування, безплатна освіта для дітей — усе це чекає на пересічного міліціонера. За умови, що з ним укладуть «Соціально-професійний контракт співробітника органів внутрішніх справ», розрахований на 20 років. Проект під такою назвою презентувало МВС України. Право на відповідні гарантії отримують новоприйняті на службу працівники й ті, хто служить нині, тільки після того, як сумлінно відпрацюють 18 місяців.

До слова, нині в черзі на отримання службової квартири перебувають 18 тисяч сімей працівників міліції, з яких 5 тисяч чекають житла понад десять років, **повідомляє УНІАН.**

Куди зник турист-2

«Розвиток туристичної та курортної галузей упродовж останніх чотирьох років характеризується позитивною та сталою динамікою. Внаслідок поступального розвитку міжнародного співробітництва у сфері туризму кількість в'їзних (іноземних) туристів, які відвідують Україну, щороку зростає. У 2002 р. їх кількість становила 10,5 млн. осіб, приріст становив 14,6%. Впродовж 2003 р. Україну відвідали 12,5 млн. в'їзних (іноземних) туристів, що на 14%, або 2 млн., більше, ніж у попередньому році. У 2004 році продовжились позитивні тенденції розвитку в'їзного туризму: Україну відвідали 15,6 млн. в'їзних (іноземних) туристів, що на 25%, або 3,1 млн. осіб, більше, ніж за 2003 рік. Як і в попередні роки, темпи зростання в'їзного туризму є прискореними».

Це із статистичного бюлетеня «Туризм в Україні» — щорічного видання Держтурадміністрації України. Така офіційна та помпезно-висока оцінка авторів цього видання про розвиток туристичної галузі нашої країни. І мені, як працівнику цієї сфери, було б радісно, якби не було сумно. І ось чому...

Згідно зі статтею 4 Закону України «Про туризм» організаційними формами туризму є міжнародний і внутрішній. До міжнародного туризму належать в'їзний туризм (подорожі в межах України осіб, які постійно не проживають на її території) та виїзний (подорожі громадян України та осіб, які постійно проживають на території України, до іншої країни).

Закон чітко визначає поняття в'їзного туриста. Це — особа іноземного походження, яка подорожує в межах України. Кмітливий читач одразу зрозуміє, що слово «подорожує» в законі аж ніяк не випадкове. Оскільки будь-яку подорож потрібно організувати, себто створити конкурентоспроможний туристичний продукт. Отримани від реалізації цього турпродукту кошти, починаючи від переказу іноземця за його перевезення до місця відпочинку й закінчуючи відправленням до своєї країни, повинні залишатись у нашій державі на рахунках тих підприємств, які мають дозвіл обслуговувати іноземців. І які в установленому чинним законодавством порядку відраховують до бюджету всіх рівнів відповідні платежі.

Автори статистичного бюлетеня запевняють: до України в 2004 році прибуло 15,6 млн. іноземних туристів. Звісно, вони повинні були десь зупинитись: в готелі, санаторії, пансіонати або хоча б на туристській базі. (Саме ці підприємства отримали згідно з ви-

могами статей 5, 9, 20—22 Закону України «Про туризм» відповідні дозволи на прийом та обслуговування іноземців.) В Україні до послуг іноземних туристів тисяча двісті тринадцять готелів та інших місць для короткотермінового проживання 28 300 осіб. Правда, при цьому важливо зазначити, що станом на 1 січня 2004 року обов'язкову сертифікацію готельних послуг пройшли 682 підприємства, і сьогодні в країні є: 1 (один!) готель п'ятизіркового рівня, 18 готелів — чотиризіркового, 55 — тризіркового, 56 — двозіркового, 531 готель взагалі не зміг отримати сертифікації. Тому-то в нас одночасно може зупинитись трохи більше 20 тисяч осіб. Киянам, і не лише їм, мабуть, стане зрозуміло, чому навіть столиця (де найбільша готельна база в державі) не спромоглася б одночасно розмістити, у разі стопроцентного прибуття, очікуваних на Євробачення іноземців. Підкреслюю, йдеться про готелі, а вдала ідея з наметовим містечком на 2 400 місць на Трухановому острові для іноземців не спрацювала. Там мешкало лише близько десятка іноземних гостей.

Беручи за основу статистичний 30-відсотковий рівень середньорічного розміщення в готелях України 3 млн. 190 тисяч осіб (оскільки максимальна кількість туристів може розміститися протягом року при стопроцентному заповненні (20 тисяч x 365 = 7,3 млн. осіб) та цифрові показники бюлетеня фактичного розміщення всіх проживаючих в українських готелях осіб, не лише іноземців, в кількості 3 млн. 280 тис., постає логічне запитання. Де ж мешкали в Україні мільйони іноземних туристів? Адже в офіційному статистичному бюлетені чорним

по білому написано: «Протягом 2004 р. в Україні побувало 15 млн. 600 тисяч іноземних (в'їзних) туристів».

Та йдемо далі. Могли інтуристи зупинитися в закладах санаторно-курортної сфери? Могли! Проаналізуємо і цей аспект. Таких закладів у нас 3 200 із загальною кількістю місць 121 000. Знов рахуємо. 42-відсоткова середньорічна завантаженість 2 539 функціонуючих закладів (не працює з різних причин 661, або 21% від загальної кількості) може дозволити одночасне розміщення 95 тисяч осіб, тобто протягом 365 днів лікувально-оздоровчого туризму, з урахуванням 42-процентної завантаженості та всіх реальних факторів, фактично було розміщено у 2002 році 2 млн. 778 тисяч, у 2004 році — 2 млн. 700 тисяч, або 8 млн. 300 тисяч осіб за три останні роки.

Висновок напрашується сам: за 2002—2004 роки у нас в країні у всіх санаторіях, на курортах та в готелях, за найоптимістичнішими показниками, тимчасово було розміщено 17 млн. 902 тисячі осіб. А за статистичними даними Держтурадміністрації, до України за ці три роки прибуло 38 млн. 500 тисяч інтуристів! Присипіливий та уважний читач може запитати: а де ж відпочивали громадяни України, якщо всі 42% заповнених місць у санаторіях та на курортах і 30% у готелях були віддані іноземним туристам? В тих же статистичних матеріалах вказується, що в 2002 році 7 млн. 200 тисяч українців прилучалися до внутрішнього туризму, зупиняючись у тих самих готелях, на курортах та в санаторіях. У 2003 році кількість наших співвітчизників, які побажали стати туристами, становила 7 млн. 600 тисяч. Статистичний бюлетень свідчить також, що в середньому за кожен із цих трьох років санаторно-курортна сфера приймала до 2 млн. 780 тис. осіб.

Відповідь на всі ці питання міститься, на мій погляд, не в Законі України «Про туризм», не в постановках уряду (а їх було близько десяти за останні роки), а в галузевому документі «Методика розрахунку обсягів туристичної діяльності» (Держтурадміністрації України від 12.11.2003 р. № 142/394), методика, за твердженням авторів, розроблена відповідно до Закону України «Про туризм» та з урахуванням положень рекомендацій Всесвітньої туристичної організації. Од-

нак при уважному вивченні закону, на який посилаються (№ 1282-IV від 18.11.2003 р.), таких понять, як «відвідувач» чи «одноденний відвідувач» в зазначеному законодавчому акті взагалі немає. Тим паче ці вислови не включають у себе поняття «турист», особливо іноземний.

Отак чітко та чинне визначення «іноземний турист» було підмінено іншим нелегітимним поняттям — «відвідувач». У той же час автори спромоглись самі собі суперечити в одній і тій же методиці: «Організований туризм як мета відвідання є мотивацією поїздки, індивідуальною або колективною організацією якої та формуванням пакета послуг, що надаються відвідувачу, займається суб'єкт туристичної діяльності.

Приватна мета відвідання є мотивацією індивідуальної поїздки, організованої та здійснюваної відвідувачем самостійно, без залучення туристичного підприємства. Це поїздки для відвідування знайомих і родичів».

Аналізуємо викладене, стає зрозуміло, що з 5 млн. 26 тисяч росіян, які приїздили у 2003 р. до України, лише трохи більше 200 тисяч, або 4%, перебували в нас як інтуристи. Тобто проживали у наших готелях чи санаторіях і, що суттєво, платили валюту за своє тимчасове перебування в Україні. А лєвова частка, себто 4 млн. 800 тис. російських громадян були в нас позаторік простими відвідувачами, тобто гостями у своїх близьких, рідних, а то й просто знайомих. Безумовно, тимчасова присутність в нашій державі майже 5 млн. росіян — знакова подія. Оскільки до недобрих та злих у гості не їздять. Але проблема не в цьому, а в тому, що росіяни, котрі побували в Україні протягом 2003 року, до іноземного туризму не мають ніякого відношення!

Тому не випадково ще в грудні 2002 року газета «Голос України» надрукувала статтю вашого покірного слуги під заголовком «Куди зник турист». У тому матеріалі я привертав увагу тодішньої туристичної влади до нової старої проблеми. Як могло так статися, що в Україні загубилося п'ять з половиною мільйонів грошовитих іноземців? Які вже тоді, як і нині, нібито побували в нашій державі й залишили нам мільярди гривень! Адже саме так стверджується в статистичних матеріалах Держтурадміністрації.

Дослівно: «Обсяг туристичного споживання у 2003 році становив 28,4 млрд. грн., річний приріст дорівнює 18%. Сукупний обсяг послуг, наданих у 2003 році підприємствами туристичної та курортної галузей, становить понад 4,1 млрд. гривень, що на 34,4% більше, ніж у 2002 р. (3,1 млрд. грн. та 12,2% відповідно).

А далі ще цікавіше: «Частка послуг туристичної та курортної галузей у ВВП зросла з 1,32% у 2000 р. до 1,36% у 2001 р., 1,39% у 2002 р. та 1,56% у 2003 році».

У цих цифрових хащах може заблукати найтитулованіший економіст планети. Приклад — будь ласка, повертаємось до змісту попереднього пункту. Нуль цілих 24 сотих (1,32% у 2000 р. — 1,56% у 2003 році) зростання частки послуг туристичної та курортної галузей за 2000—2003 роки включно з ВВП країни. А на зворотній сторінці самого бюлетеня читаємо, що 28 млрд. 400 млн. гривень лише за один 2003 рік становив обсяг туристичного споживання в Україні. Як то кажуть, тут коментарі зайві не лише для економіста.

І останнє. На 24-й сторінці цього офіційного видання на 1/6 сторінки викладені, дрібним друком, основні показники суб'єктів турдіяльності України за даними державної туристичної звітності. Ці офіційні, сподіваюся, показники такі: кількість в'їзних (іноземних) туристів до України за 2000—2003 роки — 1 млн. 802 тисячі 427 осіб! Кількість внутрішніх туристів — 6 млн. 305 тисяч, обсяг наданих туристичних послуг за той самий час — 5 млрд. 489 млн. 561 тисяча гривень. А відрахування до бюджетів усіх рівнів трохи більше півмільярда гривень!

А тепер одне-єдине запитання. Якими цифрами статистичного бюлетеня Держтурадміністрації щодо розвитку туризму як пріоритетної галузі України керуватися в своїй діяльності Президентові України В. Ющенку, Прем'єр-міністрові Ю. Тимошенку, міністрам культури та туризму О. Білозір, керівництву Верховної Ради — тими, які крупним друком викладені на перших сторінках, чи отими маковими на одну шосту 24-ї сторінки?!

Віталій БЕЗНОСЮК, президент Української державної корпорації з іноземного туризму, заслужений економіст України, кандидат економічних наук.

■ У НОМЕР

Даєш приватизацію?

Херсон. Віддати об'єкти комунальної власності в руки власника закликав керівників районів і міст голова Херсонської облдержадміністрації Борис Силенков. «Після цього через сім-вісім місяців у вас будуть газ, вода, дороги. Буде село», — зазначив він...

Для прикладу Б. Силенков навів херсонський аеропорт, де інвестиційна компанія «Агроінвест» готова вкладати кошти в розвиток обласного комунального підприємства. Перед цим вона сплатила борг у півмільйона гривень за електроенергію горе-господарників. Відомо також, що нині більшість підприємств, які перебувають у власності територіальних громад, збиткові. Навіть те, що торік на них зросли обсяги виробництва до 53,6 млн. грн., загальний збиток збільшився на 48,8% і на початок 2005 року становив 3,4 млн. грн. Нагадаємо, що до спільної власності територіальних громад області включено 162 об'єкти.

Алла БРУСИЛОВА.

«Разом» весело йти в будзагони

Харківська молодіжна організація «Разом» від-роджує студентські будзагони. Перший з них уже ремонтує дорогу у районі Торговельного центру біля метро Барабашова. Під'їзд до ринку тривалий час не ремонтувався, адміністрація не захотіла чекати, доки дорогою займеться місто, і впорядковує її власним коштом. Як твердять роботодавці, студентів вони запросили, щоб підтримати молодь, а не щоб заощадити на робочій силі, передає meta.ua.

«Чеддер» дав роботу

Івано-Франківська об-ласть. У прикарпатських магазинах з'явився новий продукт — станіславський сир «Чеддер». Його випуском Івано-Франківський молокозавод розширив асортимент цієї продукції, яка за зміну загалом становить 400 тонн. «Чеддер» надходить у продаж у розфасовках 400—500 грамів різної конфігурації. Для виробництва нового продукту впроваджено сучасну технологічну лінію і відкрито 40 додаткових робочих місць. Тож не дивно, що найбільшу потребу завод нині має у фавіцях «сирної» справи.

Дарина НАЗАРЧУК.

Ключ за гроші

Комп'ютерні зломники винайшли спеціальний вірус, що шифрує важливі електронні документи. Після цього злочинці вимагають гроші як викуп за ключ дешифрування. Відомі випадки, коли хакери вимагали десятки тисяч доларів у великих американських компаній.

За який час ви подола-ли б 420 кілометрів, якщо велосипедом маєте проїхати 90, 70 — пропливти річкою на байдарках, а решту дистанції блукати з компасом ярами, боло-тами, хащами? Особливо, коли в команді чотири спортсмени, серед яких є й одна жінка. Контроль-ний час — 89 годин без перерви на ніч.

Таке було завдання цьогогорічного екстримарафону, який протягом чотирьох днів проходив на Житомирщині. Вперше такі змагання відбулися тут у 2000 році. Тоді дистанція становила 30 кілометрів. Відтоді житомирські пригодницькі гонки стали досить популярні в Україні і збирають спортсменів з СНД та далекого зарубіжжя. Стали вони водночас і най-

У гонитві за адреналіном

складнішими. Наш рельєф сприяє цьому, бо тут не степ, де все як на долоні. В нашій краї треба долати і стрімкі скелі, і вередливі річки, і густі ліси.

Цьогорічний старт «професіоналів» у класі «Експедишн» відбувся в Новограді-Волинському. Спортсмени почали його зі штурму фортеці та проходження катакомб. Перед стартом повідомили про маршрут першого етапу, а куди рухатися далі, спортсмени довідалися після того, як його здолали.

Учителька фізкультури з Києва Ольга Рибаква задоволена: якщо

торік програла на Житомирщині змагання з картою та втомою, то цього року її команда «Козаки» прийшла перша.

Бурхливі оплески заслужили і «Лускунчики» з Житомира, які через травму одного із членів команди стартували у 24-годинному «велосипедному» екстримі і перемогли. А в цілодобовому «пішохідному» суперництві перше місце посіла команда з Белгорода.

Олексій КАВУН.

Житомир.
На знімку: переможець 420-кілометрового екстриму — «Козаки» з Києва.

Фото автора.

Фото автора.

Постановою від 24 травня 2005 року у справі №21/133-05-4712 Господарського суду Одеської області (65032, м. Одеса, пр-т Шевченка, 29) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Підприємства «Магазин - склад» Кілійської райспоживспілки (Одеська область, Кілійський район, ст. Дзінілор, вул. Пристанційна, 10. Код ЄДРПОУ 24777880).

Ліквідатор: Лісеев Кирило Юрійович, ліцензія серія АА № 485243 від 26.03.2003 р., поштова адреса: 65111, м. Одеса, а/с 81 Лісееву К. Ю.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 (тридцяти) днів з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 31.05.2005 р. у справі №27/121Б підприємство боржника - Закрите акціонерне товариства виробничо-комерційної фірми «Орекс» (код ЄДРПОУ 24639014, юридична адреса: 83048, м. Донецьк, вул. Артема, 108 та поштова адреса: 83050, м. Донецьк, пр-т Орешкова, 1, р/р 26007097600 в ЗАТ «Донгорбанк» м. Донецька, МФО 334970) визнано банкрутом з відкриттям по ньому ліквідаційної процедури.

Ліквідатором по справі призначений арбітражний керуючий Кліменков Михайло Олександрович (ліцензія - серія АА №668290 від 07.10.2003 р.; адреса: 83013, м. Донецьк, вул. Софійська, 16, кв. 47).

Господарський суд Київської області (01032, м. Київ, вул. Комінтерну, 16) порушив справу №72/146-05 про порушення справи про банкрутство Відкритого акціонерного риболовецького-промислового торгово-підприємницького товариства «Агрофірма «Славутич» (08403, Київська обл., м. Переяслав-Хмельницький, вул. Героїв Дніпра, 48, р/р 260052454 в АППБ «Аваль» в м. Києві, МФО 300335, код ЄДРПОУ 02798255).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Жеронкіна Д. Л. (ліцензія Мінекономіки України серії АА №783042, виданої 30.03.2004 року.); конт. тел.: 568-12-77.

ТОВ «Українська ділова група» повідомляє про загублення оригіналів установчих документів, печатки ТОВ «Українська ділова група», оригіналу свідоцтва про реєстрацію підприємства, оригіналу свідоцтва платника ПДВ № 38822734, оригіналів довідок про реєстрацію підприємства у фондах, бланків доручень ЯЕВ № 180804-180850, бухгалтерських звітів 2004-2005 рр.

Загублене свідоцтво платника ПДВ №36663721 належне ТОВ «ВКФ Орлан» вважати недійсним.

Постановою Господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 06.06.05 р. по справі № Б-24/05-05 державне науково-виробниче об'єднання «Харківський електромеханічний завод» (ЄДРПОУ 00213782, м. Харків, пр. Московський, 199, п/р 260082354 у ВАТ «Мегабанк» м. Харкова, МФО 351629) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Саутенка Сергія Олеговича (ліц. АБ № 216886 від 05.04.05 р.), 61052, м. Харків, вул. Червоноармійська, 8/10-В, кв. 5, тел. 24-39-23.

Постановою Господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) від 30.05.05 р. по справі № Б-19/24-05 сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Нива» (код 00707136, Харківська обл., Нововодолазький р-н, с. Деревівка, п/р 26001301731170 у філії «Комінтернівське відділення» Промінвестбанку, м. Харків) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ровного Анатолія Вікторовича (Ліц. АА № 779164 від 21.07.04 р., Харківська обл., Первомайський р-н, с. Шульське).

Господарський суд Чернігівської області (14000, м. Чернігів, пр-т Миру, 20) постановою від 31.05.2005 р. за справою №9/86Б визнав банкрутом та розпочав ліквідаційну процедуру щодо ВАТ «Городнянський завод продтоварів», м. Городня, вул. Чорноуса, 67 (код ЄДРПОУ 00381060).

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Рідзель Надію Михайлівну (ліцензія Мінекономіки АБ №116159 від 23.12.2004 р.) (14005, м. Чернігів, вул. Горького, 84, кв. 46). Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

24 травня 2005 року Господарським судом Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) згідно Постанови по справі №5/112 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Сільськогосподарського закритого акціонерного товариства «Нива» (Миколаївська обл., Новоодеський р-н, с. Ново Сафронівка, код ЄДРПОУ 03763939, п/р №260045605 в МОД АППБ «Аваль» , МФО 326182).

Ліквідатором призначено Черепенко В. Г. (54017, м. Миколаїв, вул. Мокосівська, 54-а, тел. 47-34-63, . ліцензія серії АА №140411 від 12.06.2002 року).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) 26.04.2005 р. порушено справу про банкрутство Виробничо-технічного кооперативу «Спеценергопідряд» (01033, м. Київ, вул. Паньківська, 20, кв. 1; р/р 26002200000614 в Старокиївській філії АКБ УСБ, МФО 322045; ЄДРПОУ 13679694).

Розпорядником майна призначено Степаненко Ганну Миколаївну — 04073, м. Київ, пр-т Московський, 21 (ліцензія серії АБ №116225 від 04.01.2005 р.).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Політиці не місце навіть у державних компаніях...

■ ТОЧКА ЗОРУ

Так сталося, що, не будучи ні дисидентом, ні олігархом і ані корупціонером, мені довелося довго — з 1975 року — працювати за кордоном. Спочатку в Міжнародній організації праці в Женеві директором програм з розвитку підприємництва і менеджменту, а з 1999-го — у Франції міжнародним консультантом з менеджменту. В рамках моїх професійних завдань були й такі, як приватизація і реструктурування компаній. Мені довелося і тепер доводитися консультувати й навчати менеджерів, працювати на цілу низку міжнародних організацій, на уряди, на приватні та державні компанії, напевно, в понад ста розвинених країн світу і таких, що розвиваються. До речі, я — громадянин України, і мені не байдуже те, про що пишу.

Останнє моє відрядження у травні нинішнього року було до Києва як «візитинг професор» читати лекції в Міжнародному інституті менеджменту за програмою «МВА». Там я й довідався від колег і зі ЗМІ про таке диво, коли успішна й цілком самоокупна державна компанія з великими прибутками, що взагалі у світі вкрай рідкісний феномен для державних підприємств навіть в економічно розвинених країнах, руйнується. Вона також витримала багатомісячний арешт її літака в Канаді за борги інших державних компаній України. Сьогодні їй нав'язують два підприємства, одне з яких має величезний борг, не дуже успішний менеджмент і практично втрачений ринок з основної продукції.

Узагалі сама ідея добра: сьогодні у світі можуть вижити тільки надто великі авіабудівні комплекси, не рахуючи середніх вузькоспеціалізованих компаній, котрі, якщо не працюють у мережі інших компаній-партнерів, також не зможуть вижити. Проте, як відомо, навіть добра ідея чи стратегія часто буває скомпрометована неграмотною реалізацією. Але така «неграмотність» може пояснюватися й особистими, корисливими інтересами на доволі високих рівнях і бізнесу, і політики. На щастя, це можна дуже легко відстежити (і я певен, що це робитиме не тільки преса), якщо главою спільного підприємства буде призначено людину, котра не мала ні прямого стосунку до конструювання (!) літальних апаратів, ні організаторського й ділового досвіду Петра Балабуєва, до того ж не знайома з багаторічними традиціями і колективом АНТК ім. Антонова.

Як треба було б зробити

По-перше, не квалитися і зробити глибокий стратегічний аналіз (просто аудиту недостатньо) усієї галузі, причому в міжнародному розрізі, і позиціонувати українське авіабудування на цьому ринку (включаючи Європу з Аеробусом, США з Боїнгом і Росію з їх Ільюшиним і Туполевим). Це дало б можливість уточнити ринкові ніші, плюси й мінуси і точніше визначити конкурентні переваги АНТК ім. Антонова, а також інших гравців українського авіабудування на глобальних ринках (просто український ринок для розвитку такого виробництва надто малий).

По-друге, до ухвалення рішення про злиття аудит визначає економічний стан усіх гравців (кажуть, що це було зроблено) і за його результатами приймає рішення. Рішення тут просте. Компанії, які працюють ефективно і з прибутком, мають право жити далі. Це саме випадок АНТК Антонова, який зумів вистояти в найважчі часи розвалу країни і економіки, зберегти й навіть розвинути свої таланти та матеріальну базу. Машини «Руслан» і «Мрія» відомі в усьому світі, також як і бренд Антонова та його КБ. А про заводи «Авіант» (Київ) і Харківський авіазавод (формальна назва дуже довга, що теж свідчить про якість менеджменту) не чули навіть багато хто із закордонних фахівців галузі. Зате останнім часом Харківський завод дістав широку популярність у пресі у зв'язку з його величезними боргами: близько 80 млн. американських доларів кредитів (удвічі більше, ніж реалізація їхньої продукції за 2004 р.) і потужному лобіюванню «злиття» з АНТК.

Хочу нагадати читачеві, що основне наповнення державного бюджету відбувається за рахунок податків, тому ті, хто працює добре, платять тим, хто не вміє працювати, коли йдеться про державні підприємства. Не певен, що платник податків буде задоволений тим, як витрачають його кошти, та й чому він має покривати борги господарників-невдах.

По-третє, навіть не чекаючи злиття, два останні заводи потрібні оздоровлювати й радикально реструктурувати, причому спочатку провести фінансову реструктуризацію. І що швидше, то краще. Банкрутство далеко не завжди означає загибель виробництва і повне звільнення працівників. Воно дає змогу швидко і без серйозного

внутрішнього опору провести реструктурування компанії, залишивши найефективніші виробничі потужності, кращих менеджерів, фахівців і робітників.

По-четверте, до початку реструктурування потрібно негайно звільнити вищий менеджмент, котрий довів підприємства до такого жалюгідного стану. Це нормальна світова практика: радикальне (не плутати з інкрементною раціоналізацією) реструктурування — дуже важкий і хворобливий процес, і менеджери, які довели компанії до такого кроку, негайно звільняються, бо їм не буде довіри ані в колективі, ані в інвесторів, ані в підприємства, до якого їх хочуть пристебнути. Важливо одночасно з'ясувати причини: це наслідок низкої компетенції вищого менеджменту чи результат особистих інтересів і банальних, але великомасштабних зловживань (якщо цивілізовано — конфлікту інтересів), чи обидві ці причини. З цією справою мають розбиратися аудит, слідство і суд, а не Кабмін та його лідери. Президент країни та його оточення і поготів не повинні займатися реструктуруванням навіть державних компаній — адже навіщо тоді міністерства. Втручання такого рівня спричиняє різні непотрібні думки.

По-п'яте, у процесі реструктурування запрошують усі зацікавлені організації для участі в тендері, умови якого прописуються з погляду національної стратегії розвитку авіабудування і формування великих комплексів, що неодмінно мають бути приватизовані. Дивно взагалі, що АНТК досі державна

компанія! Якби її було приватизовано раніше, такого консенсу взагалі ніколи не сталося б. Цивільне авіабудування не є тим бізнесом, що пов'язаний з національною безпекою (як, наприклад, до певного моменту, енергетика чи екологія). Причина простіша: урядові вигідно тримати ефективні компанії, щоб доїти їхні прибутки і віддавати їх тим, хто працює погано, у політичних чи корупційних цілях. Однак цей уряд заявив, що він ринково орієнтований, але й надалі, як і за Кучми, займається мікроменеджментом (чи ручним управлінням).

То чому платник податків має фінансувати існування компаній, котрі не вміють працювати? Тільки не треба казати, що є вищі соціальні міркування, втрата роботи тощо. Я це чув багато разів і в різних країнах — здебільшого від державної й муніципальної бюрократії. Найфундаментальніша

причина безробіття — низька продуктивність і ефективність, велика кількість держпідприємств, за якими стоїть некомпетентний (а часто корупційний) менеджмент і пов'язана з ним армія державних чиновників. І Україна тут не виняток. Іншими словами, низька конкурентоспроможність країни і бізнесу загалом.

Найкращий соціальний захист — це ефективні компанії, що створюють продуктивну (не штучну) зайнятість. Мені здавалося, що новий уряд саме й дотримує такої позиції. На жаль, останні кроки зі спроби контролю цін на бензин і насильницьке злиття трьох компаній спричиняють серйозні сумніви чи то в його компетенції, чи то в конфлікті інтересів. А може, те і те? Хотілося б помилитися.

Ще можна все виправити...

Тільки після санації згаданих двох компаній є сенс подумати про створення єдиного авіаційного комплексу в Україні на чолі з АНТК Антонова, здатного зайняти свою нішу і конкурувати на міжнародних ринках. Головну роль в управлінні таким комплексом має відігравати АНТК Антонова, не тільки тому, що там кращий менеджмент (адже він вижив і прибутковий), а ще й тому, що саме там створюють конструкції літаків. Така головна організація може краще спостерігати і керувати їхнім виробництвом. Тому вона має стати центром і штабом української корпорації з авіабудування. АНТК Антонова повинен будувати, керувати і контролювати весь вартісний ланцюжок, починаючи від аналізу ринку та дизайну літаків і закінчуючи виробництвом, реалізацією, підтримкою і обслуговуванням техніки в експлуатації. Довкола АНТК Антонова може з'явитися ціла мережа йому підлеглих і незалежних (але технологічно і, можливо, фінансово зав'язаних) компаній, що працюють на одну ідею і стратегію.

.....
Особисті й політичні інтереси потрібно геть усунути з процесу реструктурування авіапромисловості, інакше це буде величезного масштабу корупційна угода, яка нічого спільного не має з економікою і розвитком України.
.....

І чим, власне, це відрізнятиметься від методів періоду Кучми?

Ще не пізно це зробити. Почати треба із запрошення найбільш ефективного та шановного і конструктора, і менеджера — Петра Балабуєва, але спочатку щиро вибачитися перед ним. Якщо він усе-таки відмовиться, очолити концерн має рада директорів, що складається з власників і знаних фахівців в авіації і бізнесі на чолі з генеральним конструктором з цього ж колективу, який повинен буде посісти місце П. Балабуєва. Вищий менеджмент збанкрутих (може, не формально, але реально) компаній не можна і близько допускати навіть до прохідної підприємств нової корпорації.

Справжнє, прагматичне реструктурування можна буде розпочати тільки після цього. Потім (чи до того) має відбутися приватизація. До речі, якщо уряд переймається долею українського авіабудування, він може мати солідний пакет акцій (не обов'язково контрольний), бути в раді директорів і брати участь у прийнятті стратегічних рішень і спостережень за їх реалізацією. Водночас чиновник, що представляє державу, також опиниться під контролем інших членів ради директорів і змушений буде багато разів подумати, перш ніж представити чиїсь особисті, а не державні інтереси. Інакше це буде завжди ласий шматок (не шматочок!) для «політиків» і нечистих на руку всіх рівнів. І не тільки українських...

Джозеф ПРОКОПЕНКО, міжнародний консультант з менеджменту.

Франція.

Санаторій «Україна», м. Ялта,

запрошує на відпочинок і лікування

Розташований на самому березі моря, за кілометр від Ластівчиного гнізда. До ваших послуг різнобічна лікувальна база: басейн із морською водою, водолікарня, масаж, дров'яна сауна, пляж, тренажерний зал, тенісний корт, бар, більярд.

Путівки на термін від трьох днів і більш можна придбати за перерахуванням або за готівку на місці.

Тел.: 8(0654) 27-47-13, 27-47-24, 24-74-32.

Антиефект

Створюється невтішне враження, що Указ Президента України «Про вдосконалення державного управління інформаційною сферою» та Постанова Кабінету Міністрів «Про забезпечення діяльності ДАК «Укрвидавполіграфія», що вийшли у вересні й листопаді 1998 року, поставленої мети не досягли. Інформаційна сфера, зокрема видавничо-поліграфічна галузь України, залила чималої шкоди від неефективного державного управління, яке за роки існування ДАК «Укрвидавполіграфія» не тільки не вдосконалилось, а, здається, тільки погіршилося.

Насамперед, гадаю, компанії хронічно не щастило з керівниками. Першим головою правління ДАК «Укрвидавполіграфія» став виходець з бізнесових поліграфічних кіл Володимир Клименко. Поліграфістам він запам'ятав як однує-єдиною нарадою, на якій було вирішено перетворити державні підприємства на відкриті акціонерні товариства. На резонне запитання: «На якій підставі?», адже одного указу Президента і постанови уряду для цього вочевидь недостатньо, ніхто відповіді не одержав. ДАК «Укрвидавполіграфія» ще кілька років існувала на папері, а управління підприємствами здійснював, як і раніше, Держкомінформполітики України.

У 2001 році, після внесення відповідних змін до чинного законодавства, державні видавництва були корпоратизовані й перетворені на відкриті акціонерні товариства. Сам процес корпоратизації чомусь проходив у надто тислісті строки, тож темпи були авральними. В результаті видавничо-поліграфічна галузь України з прибуткової і рентабельної у 2001-му стала збитковою вже 2002 року, а минулий, 2004-й, закінчила із збитками понад 3 млн. грн. Що криється за таким невтішним результатом?

Узагальнюючою оцінкою може бути рішення спостережної ради ДАК «Укрвидавполіграфія» під головуванням В. Смолія у грудні 2002 р.: «Робота компанії протягом тривалого періоду була паралізована і зводилася до формального розгляду окремих напрямів діяльності деяких підприємств. Водночас звернення, пропозиції, листи керівників ігнорувалися і не розглядалися. Правління компанії усунуло своє розроблення нормативно-правових актів, законопроектів, що стосуються захисту інтересів видавничо-поліграфічної галузі, сприяють розвитку галузі».

Відтоді, здається, на жаль, нічого не змінилося. Всі суворі слова спостережної ради, висловлені на адресу правління компанії, актуальні й понині. Найголовніші проблеми галузі — модернізація підприємств, впровадження нових технологій, пошук ринків збуту, в тому числі й за межами України, кооперація підприємств та багато інших стратегічних питань, заради чого, власне, й створювали ДАК, — належним чином не вирішувалися. Поточні питання роботи підприємств, зокрема ті, що стосуються управління майном, оформлення банківських кредитів, внесення змін до складу правління, спостережних рад, ревізійних комісій відкритих акціонерних товариств тощо, стало також неможливо розв'язати. Негаразди управління позначалися на всій галузі. Дедалі бідніший вигляд мали стенди підприємств на традиційних міжнародних виставках «Поліграфія». І було тим дошкульніше, що саме на цих підприємствах сконцентрований найбільш високопрофесійний потенціал фахівців і топ-менеджерів з поліграфії.

Треба зазначити, що за статутами товариств їх вищим органом управління є саме ДАК «Укрвидавполіграфія», яка й управляє акціями кожного підприємства, 100 відсотків яких належать державі.

Всі 30 підприємств сфери управління ДАК «Укрвидавполіграфія» понині заборонені до приватизації.

Тож «згорі» почали доводити керівникам підприємств, що правління компанії не в змозі розв'язати всі назрілі питання, для цього треба провести загальні збори акціонерів на кожному підприємстві, в яких візьмуть участь

члени спостережної ради ДАКу, і т. д., і т. п. Хто ж не хоче розрубати одним махом весь вузол проблем? І загальні збори акціонерів (а акціонер єдиний — держава), не передбачені статутами, оголосили. Однак ніхто, схоже, й не збирався жодні проблеми вирішувати. Створюється враження, що мета цих «зборів» полягала в іншому — привести до керівництва більшості підприємств «своїх» людей і добитися приватизації майнових комплексів.

Як мені відомо, «збори» відбувалися за двома сценаріями. Перший: голові правління вручають новий статут БАТ (що, до речі, не відповідає положенням Типового статуту корпоратизованого підприємства), кажуть негайно завізувати його у нотаріуса неподалік, і відправляють керівника додому. Другий: голові правління оголошують, що загальні збори акціонерів звільняють його з посади (навіть не заслухавши звіту правління, питання про яке стоїть на порядку денному зборів), а новим керівником призначається пан Н.

Хто такі ці «пани Н», мало хто знав. Працівники компанії по секрету розповідали мені (коли наприкінці вересня мали відбутися загальні збори акціонерів БАТ «Видавництво «Наддніпрянська правда»), що кабінетами ходять якісь невідомі хлопці, протоколи зборів друкують невідомо де, привозять уже готові, хто такі новопризначені керівники — ніхто не знає, особові справи на них не заповнюють.

Наскільки мені відомо, таким макаром були звільнені голови правлінь відкритих акціонерних товариств «Вільна Україна», м. Львів, НДІ спеціальних видів друку, м. Київ, та низки інших.

Дивним, як на мене, був і склад загальних зборів акціонерів. Щодо БАТ «Видавництво «Наддніпрянська правда», м. Херсон, то головував на них представник спостережної ради ДАК, а технічний працівник з апарату «Укрвидавполіграфії» секретарював. Голова зборів сам їх і вів, сам виносив рішення, сам призначав і звільняв керівників підприємств. Як мені відомо, на інших підприємствах усе відбувалося за аналогічною схемою.

До речі, на деяких підприємствах галузі загальні збори акціонерів так і не відбулися, бо невгамовні керівники, а за ними і трудові колективи, а за ними й газети, радіо, телебачення почали ставити запитання про дивні справи, що творяться у стінах Державної акціонерної компанії.

Галузь залихоманило як у пропасниці. Керівники підприємств (і вже звільнені, і ті, хто працює) звертаються до Верховної Ради, просять розібратися у ситуації навколо ДАК «Укрвидавполіграфія».

Переживши легкий переляк, керівництво ДАК швидко приходить до тями. Ось нещодавно газета «Бізнес» подавала інформацію про продаж однієї приватної структури майна Харківської книжкової фабрики ім. Фрунзе. В результаті фабрика стала орендарем у своєму власному приміщенні. У нюансах цього дивного явища тепер розбирається прокуратура Харкова, розслідуючи кримінальну справу. Все це робиться без внесення Верховною Радою змін до чинного законодавства.

А тим часом у Львові, Тернополі та Ужгороді суди відновили на посадах голів правлінь Євгена Джурика, Богдана Куневича, Василя Ільницького. Адже не було навіть видано наказів про їх звільнення і призначення нових ке-

рівників. Останнім довелося самим видавати накази, звільняючи своїх попередників і призначаючи... себе головами правлінь. Справді було б смішно, якби не так сумно.

А решта тих, хто залишається працювати, не знають, що буде з ними завтра, яка доля чекає підприємства. Керівників галузі це, здається, не цікавить. Між тим, на підприємствах одна за одною тривають перевірки. Все це, як на мене, скидається на пошук криміналу в діях звільнених керівників. Проте в ході перевірок порушень законності не виявлено.

За пристрастями боротьби якимось забуто, що Рахункова палата України, здійснивши наприкінці минулого року перевірку діяльності державних акціонерних компаній України, зокрема і ДАК «Укрвидавполіграфія», робить невтішний висновок щодо ефективності її діяльності та пропонує перетворити ДАК на державне об'єднання підприємств або прийняти рішення про приватизацію цілісними майновими комплексами.

Здається, що й сама «Укрвидавполіграфія», і її керівники потрібні тим, хто будь-що вирішив приватизувати поліграфічні підприємства. Бо, незважаючи на масовий потік публікацій, у ДАК «Укрвидавполіграфія» все залишається без змін.

До чого призводить таке «ефективне» управління, можна судити на прикладі БАТ «Видавництво «Наддніпрянська правда», що в м. Херсоні. Тут склалася унікальна ситуація: впродовж багатьох років більшість ЗМІ регіону (разовим накладом на тиждень понад 800 тис. примірників) друкуються у Миколаєві, Сімферополі та інших містах. Бо в Херсоні на всіх поліграфічних підприємствах усіх форм власності немає ротаційної машини для офсетного кольорового друку газет. Говорячи про це на всіх рівнях з великим подивом, і місцеві чиновники, і столичне керівництво підприємства нічим не зарадили ситуації. На придбання техніки потрібен кредит. Одержати його практично неможливо, бо з такими підприємствами, як видавництво «Наддніпрянська правда», банки працюють неохоче (100 відсотків акцій належать державі, а нерухомість і акції в заставу закладати не можна). Що залишається? Знайти кошти хоча б на попередню оплату, в межах 20 відсотків вартості нової техніки.

І цю проблему колектив видавництва «Наддніпрянська правда», і я, в той час його голова правління, торік самотужки розв'язали. Нова машина мала надійти в Херсон уже в грудні 2004 року. Але керівництво ДАК, не турбуючись про аргументи, заявило мені, що не дозволить видавництву взяти нову техніку. Ні портфель замовлень, ні бізнес-план, ні реальна можливість лише за один місяць мати підприємству річний обсяг виробництва (бажання друкуватися в Херсоні виявило безліч редакцій газет з Києва, Миколаєва, Криму, Херсонщини), ні проведена попередня оплата вартості машини не могли його переконати. Відмова керівництва галузі затвердити договори на поставку техніки, схоже, поклала хрест на розвитку підприємства.

Чи так має працювати державна акціонерна компанія, що перетворилася на об'єкт нескінченних конфліктів і, здається, завела галузь у глухий кут? Галузь, яка б могла бути однією з найуспішніших в Україні, якби нинішньому правлінню ДАК «Укрвидавполіграфія» було, як на мене, справді до інтересів поліграфії, а не до власних.

«Збанкрутувати вас к бісу, та й розділити на кілька підприємств», — відверто сказав членом правління БАТ «Видавництво «Наддніпрянська правда» один з чиновників ДАКу, побувавши у Херсоні. Еге ж, навіщо розвивати поліграфію, коли можна на околиці міста відкрити сауну, клуб, супермаркет або й приватну в'язницю, як порадив нам один київський можновладець. Судячи з усього, керманічі поліграфії цим курсом і спрямовують галузь, управління якою, на думку багатьох фахівців, давно вже демонструє антиефект.

Світлана ТАРНАВСЬКА, член Національної спілки журналістів України.

Військова служба не шкідлива

Чи прийнято якийсь закон щодо зарахування періоду проходження військової служби до стажу роботи зі шкідливими та важкими умовами праці?

Віктор МАГРОВ.
Донецька область.

Зміни до законодавчих актів у частині зарахування періоду проходження військової служби до стажу роботи зі шкідливими та важкими умовами праці при призначенні пенсій Верховною Радою України ще не прийнято.

Законом України від 3 лютого 2005 року № 2417-IV «Про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною» викладено в новій редакції пункт шостий статті першої, якою передбачено перелік осіб, що мають право на зазначений вид пенсії. Зокрема, пунктом шостим визначено, що право на пенсію мають особи, відзначені почесним званням України, колишніх Союзу РСР та Української РСР «заслужений», державними преміями України, колишніх Союзу РСР та Української РСР, нагороджені одним із орденів України або колишнього Союзу РСР, Почесною грамотою Президії Верховної Ради Української РСР або Грамотою Президії Верховної Ради Української РСР, а також особи, яким до 1 січня 1992 року було встановлено персональні пенсії союзного чи республіканського значення.

Особи, нагороджені іншими грамотами, переліком не передбачені. Внесені до закону зміни набирають чинності з 1 січня 2006 року.

Володимир МАКСИМЧУК, заступник керівника управління апарату Федерації профспілок України з питань соціального захисту.

Нагороджували детективів

У Центральному будинку офіцерів столиці відбулася урочиста церемонія нагородження переможців всеукраїнського рейтингу професіоналізму серед недержавних служб безпеки.

Цього року підбито підсумки вже другого такого рейтингу. В акції взяли участь кращі представники цієї сфери. Порівняно з попереднім роком зросла кількість учасників, багато їх із регіонів — фірми Донецька, Львова, Одеси, Полтави, Чернігова, Черкас, Хмельницького. І все-таки найбільше заявок надійшло зі столиці.

Абсолютним переможцем рейтингу визнано відому компанію «ВЕНБЕСТ» (президент — Володимир Дзюба, генеральний директор — Георгій Тупчій). Ця компанія понад 13 років працює на ринку і надає високоякісні послуги безпеки з застосуванням передового устаткування власного виробництва.

Золотий диплом переможцем вручено Київському детективно-охоронному агентству «Безпека ЛТД» (генеральний директор — Павло Черноусов, директор — Володимир Токмачев). До речі, цій фірмі одній з перших в Україні видано престижний міжнародний сертифікат якості охоронних послуг за стандартом ISO

9001—2000. У номінації «За високу якість» перемогу святкували співробітники ЗАТ «Об'єднання «Південь», у номінації «Успішна стратегія» перемогло ТОВ «Вік-Тан», у номінації «Динамічний розвиток» — Національне детективне бюро ДІПА, а Департамент охорони КСРПОУ нагороджено дипломом переможця номінації «Соціальна відповідальність».

Журі відзначило також Агентство безпеки «Партер», фірми «Л. Т. В.», «Січ ЛТД», «Захід-Холдинг-Центр», як компанії-переможниці номінації «Ділова репутація».

Нагороди керівникам десяти вищевказаних недержавних структур безпеки вручив голова ради Комітету сприяння правоохоронним органам України генерал-полковник Василь Горбатюк **(на знімку в центрі).**

На церемонії ушановування лідерів вітчизняних охоронних структур приймали привітання і співробітники редакції журналу «Комітет», якому цими днями виповнилося два роки. Головний редактор «Комітету» Володимир Черкун нагороджений Почесною грамотою Національного союзу журналістів України.

Сергій ШЕВЧЕНКО.

Ліквідатор відкритого акціонерного товариства «Агрофірма «Сільгосптехніка» (код ЄДРПОУ 00903707, Житомирська обл., м. Андрушівка, вул. Лисенка, 8) повідомляє про продаж майнового комплексу БАТ «Агрофірми «Сільгосптехніка»

Початкова ціна продажу майнового комплексу становить 2522883 грн.

До складу майнового комплексу входять:

Будівлі, споруди та передавальні пристрої - 54 од., транспортні засоби - 29 од., машини та обладнання - 198 од., МШП, запчастини та інші ТМЦ.

На території майнового комплексу розташовані: база матеріально-технічного забезпечення (торгівельна база), нафтобаза, ремонтно-механічні майстерні, станція техобслуговування, автогараж, технічний обмінний пункт та інші елементи виробничої інфраструктури. В наявності власна залізнична гілка (272 п/м).

Майновий комплекс має в наявності слідуючі інженерні системи: 2 підстанції по 10 кВа, газозабезпечення (середній тиск), водозабезпечення (підключення до міського магістрального водогіну), каналізація (централізована), є індивідуальна дизель-електростанція, артсвердловина.

Майновий комплекс розташований на території 15 га.

Прийом заяв на придбання майнового комплексу здійснюється протягом 30 календарних днів з дня публікації даної об'яви.

При надходженні двох і більше заяв продаж здійснюватиметься шляхом проведення аукціону, однієї заяви - продаж може бути здійснений за опублікованою ціною.

Продавець вислухає слушні пропозиції щодо придбання окремих об'єктів майнового комплексу.

Додаткова інформація та прийом заяв на придбання майнового комплексу проводиться за адресою: 10003, м. Житомир, вул. Войкова, 3, понеділок-п'ятниця з 10:00 до 16:00; тел.: (0412) 223-656, 227- 216.

Огляд майнового комплексу за адресою: Житомирська обл., м. Андрушівка, вул. Лисенка, 8, понеділок-п'ятниця з 9:00 до 15:00; тел.: (236) 9-49-18.

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумана, 4) порушив справу №21/102 про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Запоріждеревоконструкція» (69032, м. Запоріжжя, вул. Довковська, 1, ЄДРПОУ 01235159, р/р 2600808110080 в ЗФ АКБ Правекс-банк, МФО 313571). Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Беляніна Дмитра Олександровича (ліцензія Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України АБ №116105 від 16.12.2004 р.); 69076, м. Запоріжжя, пр-т Ювілейний, 6.26, кв. 397. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Господарський суд Житомирської області (10002, м. Житомир, майдан Путятинський, 3/65) постановою від 17.05.2005 року по справі №7/190»Б» визнав банкрутом Відкрите акціонерне товариство «Коростишівська СПМК» (12504, Житомирська область, м. Коростишів, вул. Горького, 68), код ЄДРПОУ 00911492, р/р 260092334 в ОД АППБ «Аваль», МФО 311528 та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Данилюка Сергія Борисовича, ліцензія АА №783067 від 14.04.2004 року, телефон для довідок: (04130) 4-31-39.

Постановою господарського суду Донецької обл. (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 17.05.2005 р. по справі №27/119Б ЧПКП «ВА-ГЕР», ЗКПО 24820593, р/р 26003980297 в Артемівській філії АКБ «Укрсоцбанка», МФО 334033, юрид. адреса: с. Званівка, вул. Добровольського, 24-а, визнано банкрутом, відкрита ліквідпроцедура.

Ліквідатором призначений - арбітражний керуючий Пігіда А. С. (ліцензія МЕУ №116042). Адреса: 84500, м. Артемівськ, вул. Сибірцева, 17/320.

Господарським судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ-27, вул. Куйбишева, 1-а) по справі №Б15/59/05 від 04 травня 2005 р. винесено ухвалу про порушення провадження у справі про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Кредит-Водоканал» (49100, м. Дніпропетровськ, Жовтневий р-н, б-р Слави, 8, кв. 134, п/р 26005001385001 в АКБ «Причорномор'я» м. Дніпропетровськ, МФО 306759, код ЄДРПОУ 24442056).

Розпорядником майна - арбітражний керуючий Козаченко Володимир Михайлович, ліцензія: серія АА №249519.

Постановою господарського суду Сумської області №7/37-05 від 30.05.2005 року визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру відносно Дочірнього підприємства «Дім техніки-Суми» Товариства з обмеженою відповідальністю «Са-турн-ЛТД» (40000, м. Суми, вул. Харківська, 5, інд. код 32317980, р/р 260080041700000 в СФ АКИБ «УкрСиббанк» в м. Суми, МФО 337814).

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Большунова Андрія Володимировича, ліцензія АА №779153 від 10.08.2004 р., юридична адреса: м. Суми, площа Незалежності, 1, кім. 1418.

Постановою господарського суду Сумської області №6/113-04 від 07.04.2005 року визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру відносно Товариства з обмеженою відповідальністю агрофірми «Катанське» (Сумська обл., В-Писарівський р-н, с. Катанське, вул. Леніна, 1, код ЄДРПОУ 03778384).

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Большунова Андрія Володимировича, ліцензія АА №779153 від 10.08.2004 р., юридична адреса: м. Суми, площа Незалежності, 1, кім. 1418.

Інформація про продаж за конкурсом майна підприємства-боржника

Назва майна: цілісний майновий комплекс, який складається з: корпусу № 134 - будівля цеху виробництва хлорпарафінів. Загальна площа 1 396, 6 кв. м., Місцезнаходження майна: м. Київ, вул. Червоноткацька, 89, промисловий майданчик БАТ "Радикал".

Характеристика майна: окремо розташована дво-чотирьох поверхова виробничо-складська будівля з побутовими приміщеннями.

Конкурсні умови продажу:

1. Розроблення плану по демеркуризації цілісного майнового комплексу і прилеглої території та відповідне його погодження.
2. Провести демеркуризацію корпусів та прилеглої території, а саме: відділити верхній шар фарб (емалі); відділити верхній шар штукатурки металевими шпательми або перетерти штукатурку із застосуванням крупного піску; вирівняти поверхню штукатурним складом з доданням сірки або сірчаного цвіту (5-7 %); нанести 1-2 шару ПВХ емалі або 2-3 рази побілити; Територію біля майнового комплексу із концентрацією Нg в ґрунті в межах 21-105 мг/кг екранувати шаром глини 5 см, на який покласти шар свіжого ґрунту 20-25 см і засіяти його травою, яку регулярно поливають. Локальні плями з концентрацією Нg в межах 100-525 мг/кг екранувати шаром асфальту до 5 см. Відкритий ґрунт, який містить 0-21 мг/кг Нg перекопати на глибину 0,25 м, екранувати шаром чистого ґрунту товщиною 20 см і захистити від вітрової ерозії, дернуванням або засівом трави. Газон регулярно поливають.
3. Проведення утилізації особливо-небезпечних залишків хімічних продуктів, розташованих на території майнового комплексу;
4. Збереження умов щодо підтримання безпеки виробничої діяльності, охорони праці та запобіганню можливої шкоди життю та здоров'ю громадян, майну спорудам, навколишньому природному середовищу;
5. Збереження робочих місць не менш як для сімдесяти відсотків працівників, зайнятих на підприємстві на момент його продажу;
6. Зобов'язання покупця щодо забезпечення перепідготовки та працевлаштування зазначених працівників та запобіганням заподіянням можливої шкоди життю та здоров'ю громадян, майну, спорудам, навколишньому природному середовищу у разі зміни профілю діяльності підприємства;
7. Забезпечення санітарно-екологічних та технічних норм експлуатації об'єкта;
8. Засобами платежу є грошові кошти;
9. Договір купівлі-продажу підписується протягом 15 днів з дня проведення конкурсу на підставі протоколу, підписаного переможцем в день проведення конкурсу;
10. Оформлення права власності за придбане майно здійснюється за рахунок покупця.

Реєстраційний внесок: 17 грн (без ПДВ) вноситься на рахунок N 26003038228211 в Київський міський філії АКБ „Укрсоцбанк”, МФО 322012, КОД ЄДРПОУ 31513202. Одержувач - ТОВ „Інформаційно-аналітична група „Аукціон”. Гарантійний внесок для участі у відкритих торгах: 10 % від початкової ціни вноситься на рахунок № 26002038228212 в Київський міський філії АКБ „Укрсоцбанк”, МФО 322012, КОД ЄДРПОУ 31513202. Одержувач - ТОВ „Інформаційно-аналітична група „Аукціон”.

Початкова ціна продажу: 231 771 грн, в т.ч. ПДВ.

Конкурс буде проведено через 30 днів після опублікування оголошення за адресою: м. Київ, вул. Магнітогорська, 1, Будинок культури, к. 40.

Кінцевий термін прийняття заяв - за 7 днів до дня проведення конкурсу.

Служба по організації та проведенню конкурсу: 02660, м. Київ, вул. вул. Магнітогорська, 1, Будинок культури, к. 40, товариство з обмеженою відповідальністю „Інформаційно-аналітична група „Аукціон”, тел. 537-28-70.

Заяви на участь в конкурсі приймаються за адресою: м. Київ, вул. Магнітогорська, 1, Будинок культури, к. 40, товариство з обмеженою відповідальністю „Інформаційно-аналітична група „Аукціон” (пн. - чт. - з 10:00 до 17:00, пт. - з 10:00 до 16:00.

Результати конкурсу будуть оформлені протоколом конкурсної комісії. Ознайомитись з об'єктом можна за місцем його розташування.

Телефон продавця: **(044) 451 78-23.**

Інформація про продаж на аукціоні транспортних засобів

Назва об'єкта: Бульдозер «БГ-1» (заводський №9409011, інв. №2046, рік випуску - 1995 р.); бульдозер «БГ-1» (заводський №9411001, інв. №2047, рік випуску - 1994 р.). Балансоутримувач: СО «Луганськкомуненерго» БАТ «Донбасенерго» .

Початкова ціна продажу одного об'єкта без ПДВ: 20 416,67 грн. ПДВ - 4 083,33 грн.

Початкова ціна продажу одного об'єкта з урахуванням ПДВ - 24 500,00 грн.

Реєстраційний збір у розмірі 17 грн. та кошти під час розрахунку за один придбаний об'єкт приватизації вносяться на р/р 260020527980 в АБ «УкрБізнесБанк» м. Донецька, МФО 334969, одержувач - ТОВ «Аукціонний центр державного і комунального майна».

Грошові кошти в розмірі 2 450,00 грн. що становить 10% від початкової вартості одного об'єкта приватизації перераховуються на р/р 260020527980 в АБ «УкрБізнесБанк» м. Донецька, МФО 334969, одержувач ТОВ «Аукціонний центр державного і комунального майна».

Аукціон відбудеться 16 липня 2005 року об 11-й годині, у приміщенні актового залу СО ДПР НДІ «Теплоелектропроект» БАТ «Донбасенерго» за адресою: м. Донецьк, пр-т Титова, 8-б.

Термін прийняття заяв: до 13 липня 2005 року включно.

Інформацію про об'єкт можна отримати за телефоном: (062) 302-11-42.

Заяви на участь у аукціоні приймаються за адресою: м. Донецьк, пр-т Титова, 8-б, офіс 604 у робочі дні з 9.00 до 12.00.

Додаткову інформацію можна одержати в робочі дні за телефонами: (062) 381-39-18, 8-050-473-03-20.

Закрите акціонерне товариство «АРТДАН», ідентифікаційний код 20028229, повідомляє про ліквідацію підприємства згідно до протоколу №4 Загальних зборів акціонерів від 06.06.2005 року.

Претензії приймаються Головою ліквідаційної комісії Парасковим Ю. І. протягом двох місяців за адресою: 01021, м. Київ, вул. Михайла Грушевського, 28/2, Н. П. №43.

Філія Агентства з питань банкрутства в Львівській області та ліквідатор БАТ «Самбірський агросервіс» Романчук С. Ю., 15 липня 2005 року о 10:00 год. проводять аукціон з продажу майна банкрута, яке знаходиться за адресою: Львівська обл., м. Самбір, вул. Промислова, 5, а саме:

1. Склад міндобрів, площа 3405,4 м² - вартість 393 664,00 грн.;
2. Майстерня з побутовими приміщеннями, площа 1432,7 м² - вартість 154 405,00 грн.;
3. Вагова, площа 233,1 м² - вартість 20 382,00 грн.;
4. Склад-навіс, площа 3 247,2 м² - вартість 240 070,00 грн.;
5. Склад отрутохімікатів, площа 100,3 м² - вартість 3 835,00 грн.;
6. Трансформаторна, площа 58,5 м² - вартість 17 687,00 грн.;
7. Заправка, площа 19,1 м² - вартість 5 065,00 грн.;
8. Мийка з естакадною установкою, площа 143,9 м² - вартість 28 749,00 грн.;
9. Навіс сільськогосподарських машин, площа 215,6 м² - вартість 4 770,00 грн.;
10. Котельня, площа 231,9 м² - вартість 27 869,00 грн.;
11. Учебний клас, площа 114,5 м² - вартість 25 397,00 грн.;
12. Будівля побутового приміщення, площа 117,8 м² - вартість 20 715,00 грн.;
13. Прибудова до побутового приміщення, площа 32,7 м² - вартість 5 732 грн.;
14. Насосна 5, площа 8,2 м² - вартість 7 066 грн.;
15. Прохідна, площа 11,4 м² - вартість 1 832 грн.;
16. Площадка сипучих ґрунтів - вартість 18 649 грн.;
17. Касовий апарат ЕРА-202 вартість 503,00 грн.;
18. Каналізація дощова - 120 м. п. - вартість 2 602,00 грн.;
19. Цистерна АЦ 4,2 - вартість 686,00 грн.;
20. Холодильна шафа - вартість 73,92 грн.;
21. Холодильний прилавок - вартість 46,48 грн.

Загальна вартість майна: 979 798,40 грн. у т. ч. ПДВ.

Переможцем аукціону є покупець, який запропонував найвищу ціну.

Гарантійний внесок в розмірі 5% від початкової ціни продажу та реєстраційний збір в розмірі 17,00 грн. для реєстрації учасників вноситься на рахунок Філії Агентства з питань банкрутства в Львівській області №260028218 в ЛОД АППБ «Аваль», МФО 325570, код ЄДРПОУ 26254583 не пізніше ніж за три календарних дні до початку проведення аукціону.

Заявки на участь у аукціоні приймаються за адресою: м. Львів, вул. ак. Сахарова, 33, 4-й пов. з 10:00 до 17:00 год. Кінцевий термін подачі заявок за три календарні дні до початку проведення аукціону. Аукціон буде проводитись за адресою: м. Львів, вул. ак. Сахарова, 33, 4-й пов.

Додаткова інформація за тел./факс: (0322) 244-32-66; 240-24-33.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор БАТ "Миронівський завод залізобетонних конструкцій", повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляється будівля кафе (під розборку) БАТ "Миронівський завод залізобетонних конструкцій", яка розташована за адресою: м. Дебальцеве, с. Миронівське, вул. Театральна, 6, початкова ціна продажу - 8115,00 грн., у т. р. ПДВ, гарантійний внесок - 405,75 грн. З фіксованими умовами та технічною характеристикою об'єкту можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 5% від початкової ціни реалізованого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ДОД АППБ "Аваль" м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 15 календарних днів із дня публікації у газеті по 29 червня 2005р. включно. Конкурс відбудеться після 15 календарних днів із дня публікації інформації 30 червня 2005р., у Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області о 11.00 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Переможець конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором БАТ "Миронівський завод залізобетонних конструкцій".

Довідки за телефонами: 304-37-21, 304-77-83.

ЗАТ «Технологічний парк «ЕКО-Україна» (код ЄДРПОУ 32182793) повідомляє своїх акціонерів про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться «03» серпня 2005 року об 12:00 за адресою: м. Донецьк, пр. Ілліча, 100.

Порядок денний:

1. Припинення діяльності ЗАТ «Технологічний парк «ЕКО-Україна» (ліквідація).
2. Призначення комісії по припиненню (ліквідатора) діяльності товариства.
3. Встановлення порядку припинення діяльності Товариства.
4. Встановлення строків припинення діяльності Товариства.

Довідки за телефоном: 8-097-338-97-94.

БАТ "Донецькобленерго" повідомляє про проведення відкритих торгів

1.Замовник торгів: **БАТ "Донецькобленерго"**

1.1. Поштова адреса: **84601, м.Горлівка, пр.Леніна.11.**

1.2. Контактні: **тел.(0624) 17-81-10, факс:17-81-15, E-mail:tender@don.donobl.db.energy.gov.ua.**

2. Інформація про предмет закупівлі:

-виконання робіт по будівництву ВЛ-110 кВ відпайка на ПС "Перемога" від ВЛ 110 кВ "Чайкіно 330-Ігнатівка" "Чайкіно 330-Щегловка Глибока"

3.Місце та спосіб отримання тендерної документації:

84601, м.Горлівка, пр.Леніна.11, к. 309, нарочним, поштою, ел. поштою.

4.Місце та дата розкриття тендерних пропозицій: **84601, м.Горлівка, пр.Леніна.11, к. 323, 11.00 04.07.05**

5. Додаткова інформація - **тендерна документація платна.**

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) 19.05.05 р. порушив провадження у справі №Б15/86/05 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Дніпровська МОК» (код за ЄДРПОУ 32406079, юридична адреса: 49049, м. Дніпропетровськ, вул. Мандриківська, 64-а, к. 5, п/р №26007050300132 в ЗАТ КБ «Приват Банк», МФО 305299), 07.06.05 р. ввів процедуру розпорядження майном.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Ясногора І. В. (ліцензія АА №630052 від 10.12.2003 р.), 49040, м. Дніпропетровськ, а/с №2350, тел./факс: (0562) 31-82-12.

Вимоги до боржника приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування цього оголошення.

ТОВ «Джі Пі Ар» (іден. код - 31628870) повідомляє про втрату Статуту.

Постановою господарського суду АР Крим (95000, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) від 26.05.2005 р. по справі №2-6/3193-2005, визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Заріччя» (97578, АР Крим, Сімферопольський р-н, с. Перевальне, вул. 70 років Жовтня, 3, код ЄДРПОУ 31685745) та введено ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Кухту Василя Михайловича (ліцензія №719845 від 19.02.2004 р.), 95048, АР Крим, м. Сімферополь, а/с 2745.

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зігіна, 1) ухвалою по справі №7/47 від 29.04.2005 р. порушив провадження у справі про банкрутство стосовно відкритого акціонерного товариства «Гоголівське хлібоприймальне підприємство» (код 00955673) Полтавська обл., В. Багачанський р-н, с. Гоголеве, вул. Гоголя, 50; рахунок №26006710198970 в ПОФ АКТ «Укрсоцбанк», МФО 331014. Розпорядником майна призначено Несвіта В. І. (ліцензія №047993 від 19.10.2001 р.), 36003, м. Полтава, м-н Незалежності, 1-6, кім. 18; тел.: 508-067.

Досвід «піонерів» хтось має донести в кожну хату

стор. 13

■ СИТУАЦІЯ

Епідемія курячої сліпоти

Ця хвороба, схоже, охопила деяких чиновників, причетних до розподілу бюджетних коштів

Минулого тижня представники асоціації «Союз птахівників України» публічно поставили під сумнів прозорість розподілу державних коштів, передбачених на розвиток у галузі племінної справи. Вже розподілено понад 30 відсотків бюджетних коштів, але до найбільших виробників племінної продукції вони чомусь не дійшли. Це змусило птахівників звернутися навіть до Прем'єр-міністра з проханням утрутитися в ситуацію. Цьогоріч на програму селекції в тваринництві передбачено 124 мільйони гривень, з них 25—30 відсотків має піти на птахівництво. Проблема в тому, стверджує голова ради асоціації Олександр Бакуменко, що порядок розподілу бюджетних коштів на племінну справу прописаний, як то кажуть, не до кінця. Тож трапляються випадки «ручного управління» цими чималими фінансовими ресурсами.

— Написали про це міністрові агрополітики два листи, — розповідає О. Бакуменко, — провели три великі наради за участю представників усіх птахопідприємств галузі. І одержали запевнення, що гроші надаватимуть відповідально й зважено. Механізм саме такого розподілу

коштів зафіксовано й у затвердженій МінАП Програмі розвитку галузі птахівництва України на 2005—2008 роки, але схема практично не діє. Ми зобов'язанні, які брали, підписуючи Меморандум про узгодження дій Кабінету Міністрів, з одного боку, та великих підприємств-виробників продукції птахівництва — з другого, виконуюмо. Зокрема, відпущу ціну на м'ясо птиці утримувати-мемо на рівні 10 гривень за кілограм. У системі нашої фірмової торгівлі тушка, як і розфасоване м'ясо, коштує не більш як 11 гривень за кіло. На жаль, не завжди так відбувається в системі торгівлі — націнка там інколи сягає 40 відсотків.

Союз птахівників оприлюднив свій рецепт, як зробити механізм розподілу коштів прозорим і зрозумілим. Схема проста: кожен оператор племінного ринку має одержати від держави таку кількість коштів, яка відповідатиме обсягам випущеної ним племінної продукції. Тут треба керуватися старою і справедливою формулою: яка робота, така й нагорода.

Члени асоціації, наголошує О. Бакуменко, не мають жодних претензій ні до уряду, ні до Верховної Ради, бо завдяки їм галузь птахівництва перебуває на пріоритетних позиціях і щодо фінансування, і щодо різних пільг. Обурюють лише несправедливі дії чиновників Мінагрополітики, які обділяють окремі підприємства. А це, в свою чергу, призводить до недобросовісної конкуренції в племінній справі.

— Підтримка уряду, — додає Максим Писарев, керівник птахокомбінату «Дніпровський», що у Нікополі Дніпропетровської області, — то певна гарантія стабільності галузі. А це сприяє інвестиційній привабливості, бо бізнесмен розуміє, що, вкладаючи сьогодні, він не буде покинутим завтра. Нам не потрібно допомагати технологіями тощо. Для підприємців держава має стати надійним партнером у плані створення прогнозованої законодавчої бази. Щоб ухвалені закони хоча б упродовж п'яти років не змінювалися, залишалися стабільними. А бізнес нині і сам знає, як організувати ефективне виробництво.

— Разом з тим, — за словами Юрія Шерикіна, заступника директора навчально-дослідного племінного птахо-заводу імені Фрунзе Національного аграрного університету (Сакський район Криму), — без державної підтримки займатися селекцією неможливо. Адже наше підприємство не має товарної продукції, від реалізації якої могли б поповнювати власний бюджет і за яку держава доплачує (дотація у розмірі 30 копійок на кілограм живої ваги передбачена на м'ясо бройлерів. — Авт.).

— В Україні гарно родить кукурудза, соняшник інші культури, які можна використовувати як корм для худоби і птиці, — підсумував розмову Віталій Вересенко, голова спостережної ради ЗАТ «Малинове» Київської області. — Тому м'яса має бути багато, до того ж дешевого. Упевнений, ми можемо конкурувати в цьому з провідними державами світу. То ганьба для аграрної держави — завозити м'ясо.

Іван ЛАЗНЮК.

За сформованої цінової політики, зазначає міністр АПК Криму Анатолій КОРНІЙЧУК, «значно вигідніше... згодувати більшу частину зерна худобі і свиням»

Культурна революція

У багатьох аграрних районах значно розширилися посівні площі під призабутим було ріпаком. А Мінагрополітики вважає культуру чи не рятівником від багатьох пов'язаних з сільгоспвиробництвом бід

■ АЛЬТЕРНАТИВА

У Борщеві Тернопільської області відбувся навіть Всеукраїнський виїзний семінар-нарада разом зі столичними керівниками, відповідальними за АПК, де розмірковували про перспективи масового повернення культури на лани. Заступник міністра Сергій Мельник поставив її за значенням у ряд з зерновими, соняшником та цукровими буряками — стратегічними сільськогосподарськими рослинами, на яких тримається економіка багатьох господарств. Мало того, вони не приносять стабільних грошових доходів товаровиробникам, за винятком соняшнику. А останній, хоч і є культурою експортною і найліквіднішою, — надто виснажує ґрунти.

Але українські аграрії вимушено висівають його дедалі більше — цьогоріч площі під соняшником удвічі перевищили раціональні, з точки зору сівозміни та підтримки родючості сільгоспугідь. Від того врожайність «кошиків» за останнє десятиріччя знизилася з 17 до 9—10 центнерів з гектара. Але де вихід, коли соняшникова олія користується такою споживчою популярністю. Втім ріпакова, стверджують у МінАП, за смаковими якостями не гірша. Вихід її становить більш як 43 відсотки. Вона також використовується для виготовлення маргаринів, майонезу тощо.

На підтвердження того, що ріпак — культура наша, на зібранні навели цілий букет аргументів. В Україні його культивують з 1910 року. Культура надзвичайно вигідна в агрономічному плані, бо це добрий попередник для багатьох сільськогосподарських рослин. А пожнивні рештки ріпаку рівноцінні внесенню 15—20 тонн органіки на гектар, що дає можливість додатково отримати, приміром, 8—10 центнерів високоякісного зерна. Олія з цієї культури коштує в Україні 700 доларів, а за кордоном 628 доларів. Загалом з неї можна багато чого зробити.

Підсобить ріпак-рятівник у тваринництві — може використовуватись для виробництва зеленого корму, вітамінної муки. Трав'яне борошно містить 18—20 відсотків білка, шрот — 38 відсотків. Перелік продукції, яку можна виготовити, справді вражає: мінеральні мастила та оливи, які використовуються в технічних системах з високим ризиком екологічної шкоди, фарби, оліфи, пластмаси і поліетиленові плівки, технічний та медичний гліцерин, вазелін; з відходів переробки цієї олійної культури отримують синтетичні мийні засоби; з ріпакової соломи роблять целюлозу, целюлозно-стружкові плити, папір. З кожної тисячі гектарів ріпакового поля можна виробити до двох тисяч тонн такого паперу.

Але головне надбання цивілізації — біодизель. Розрахунки показують, що екологічно чистої «го-

Начальник Головного управління сільського господарства і продовольства Тернопільської облдержадміністрації Іван Гута (з мегафоном) донедавна сам очолював у Гусятинському районі селянське науково-виробниче господарство «Мрія», тож про ріпаків примхи розповідав зі знанням справи.

рючки», якою в багатьох країнах ЄС повним ходом заправляють трактори та комбайни, можна за врожайності 25 ц/га напродукувати вісімсот кілограм з одного гектара. Власне, біодизель і робить культуру перспективною для нас. Зараз експортна перспектива просто фантастична — Захід охоче закуповує ріпак без митних обмежень. Достатньо сказати, що за останні сім років з України було експортовано більш як половину зібраного врожаю.

Популярність його в країнах Євросоюзу пов'язана з проведенням політики поступового переведення тамтешнього парку сільськогосподарської техніки на альтернативне паливе. Єврокомісія ухвалила: до 2010 року всі країни ЄС мають збільшити процент використуваного біопалива до 5,75 відсотка. Тому у Німеччині, Чехії інших країнах постійно збільшується виробництво органічного заміниacza дизпалива, що виробляється з ріпакової олії. Міністерство агропромислової політики роль України як сировинного придатку не влаштовує. За словами Сергія Мельника, продавати за кордон насіння ріпаку — ознака відсталості. Тому треба орієнтуватися на власну переробку, розширювати сировинну базу та зводити нові потужності, залучивши гроші інвесторів. У міністерстві вже підраховали

економічні плюси від ріпакової справи. За умови доведення врожайності ріпака до рівня країн об'єднаної Європи та збільшення виробництва культури до 5,6 млн. тонн майже всі господарства зможуть замість традиційного пального використувувати біодизель або суміш біодизелю та нафтового дизпалива, а щорічний економічний ефект у цілому по державі становитиме близько 200 мільйонів гривень.

Але навряд чи все відбуватиметься швидко і по написаному. На перешкоді сміливих і, на перший погляд, фантастичних планів неодмінно постане банальне дотримання агротехнологій: культура примхлива, навряд чи дасть високі врожаї, якщо до неї будуть, як у нас здебільшого звикли, ставитися за принципом: кинув у землю — щось та й виросте. А за мінус 18 рапс уже вимерзає. Навряд чи у МінАП рахували, у скільки обійдеться побудувати спеціальні заправки — біодизель може бути золотим, дорожчим від солярки. Але розширення площ під ріпаком — уже прорив. Як землі пустують — нехай краще ріпак росте. І для ріллі добрива, і додаткові робочі місця. А якщо наміряє у міністерстві важко втілюватиметься в життя, ріпакове насіння продамо на експорт. Теж користь...

Галина КВІТКА.

Механізатор Ярослав Стецишин (перший праворуч): якщо комбайн не оснастити спеціальним обладнанням для збирання ріпаку, половина вирощеного насіння залишиться в полі.

Елеватор, що не б'є зерно

Сьогодні в селищі Степанівці Сумської області запрацює новий елеватор

■ ПЕРСПЕКТИВА

Нове підприємство готове, зокрема, надавати сільгоспвиробникам послуги із збереження і підготовки насіння ріпаку. Причиною вибору цього напрямку, завдяки якому і з'явився елеватор, став зростаючий інтерес до вирощування на вітчизняних полях цієї культури. На експорт вона йде «на ура». Тільки

складських потужностей зі збереження і підготовки бракує.

Елеватор прийматиме й інші культури: горох, фуражні пшеницю, ячмінь, кукурудзу. Комплекс може одночасно вмістити 42 тисячі тонн зерна. Завдяки сучасному устаткуванню, яким оснащено елеватор ЗАТ «Райз», утрати під час підготовки якісних показників зерна мінімізуються. Як

відомо, головною проблемою експорту української кукурудзи в поточному маркетинговому сезоні, приміром, стала невідповідність її якості світовим стандартам, зокрема велика кількість битих зерен. У більшості випадків ушкодження відбувається саме під час процесу інтенсивного сушіння й очищення.

Іван ЛАЗНЮК.

Крок уперед та два — назад робить держава в утвердженні господаря

■ КОМПЕТЕНТНО

Так вважає керівник Хмельницької обласної аграрної дорадчої служби, професор, директор з наукової роботи Подільського державного аграрно-технічного університету Анатолій ЦВИГУН (на знімку). Три роки витратив він разом з колегами, щоб розвинути мережу дорадництва на Хмельниччині.

— У період становлення такої служби у США 1914 року один фермер міг прогледувати себе та ще трьох чоловік, — розповідає Анатолій Тимофійович, — нині — вже 120, що, на мій погляд, стало можливо внаслідок запровадження результатів науково-технічного прогресу у виробництво. У нас нібито ніхто не проти такої політики. Але сказавши «А», влада не вимовила «Б». Понад три мільйони доларів, які працювали на цю ідею у Вінницькій, Черкаській та Хмельницькій областях, закінчилися, а підтримати гривнею ухвалений у червні торік закон про сільськогосподарську дорадчу діяльність держава не зуміла. Уряд прийняв програму «Назустріч людям», а наша «Дорада» саме й покликана служити людям, а не безтілесному «агропромисловому комплексу».

Чому сьогодні село занедбане, запустіле і неперспективне? Протягом ХХ століття система вбивала в селянинові почуття власника. Започаткована в Україні ідея зробити його господарем також успішно провалилася. Насамперед тому, що людям у процесі реформування ніхто не пояснив їх прав, не допоміг самоорганізуватися. Реформу було проведено на рівні Кабміну, міністерств, управлінь. Колгоспи та радгоспи спішно перейменували в кооперативи, приватно-орендні підприємства, різні СТОВи, які стали ще гіршими формами господарювання, ніж були за часів Союзу. На загальних зборах колгоспників селянин теоретично міг критикувати курс правління чи голови, віддавши землю в оренду, уже й цього не може. Така структура працює на «конкретних хлопців», а не на селян, і не несе жодної відповідальності за зниження родючості земель, забур'янення, розбазарювання майна. Та ще й, на жаль, немає закону, згідно з яким можна було б притягнути горе-господарів до відповідальності. По суті, на селі відновлено панщину, а пани — безпосередній керівник та той, хто його в село привів. Адміністрації, як колись райкоми партії, призначають керівників (не завжди зрозуміло, за якими принципами, адже чимало з них не мають вищої сільськогосподарської освіти, а деякі взагалі ніякої). Село могло б розірвати договір із зайшлим монстром, але хто розкаже, як правильно вийти з глухого кута, не втратити своє майно, як почати працювати, покладаючись на власні сили, хто навчить і допоможе визначити, що, де і як виро-

чувати, як отримати прибутки, як подолати шкідника економічного та біологічного?! Ми переконалися, що ні адміністраціям, ні управлінням сільського господарства не до цього. Вони весь час борються і штурмують. То посівну, то жнива, то солярку... Та й чи підуть вони проти себе?! Потрібен радник, якому довіряють люди. Ним є наша служба.

Проектом в Україні було охоплено 10 тисяч 247 фермерів, власників присадибних ділянок, сприяли створенню 16 галузевих асоціацій, 14 обслуговуючих кооперативів, кредитних спілок. Люди, які об'єднали зусилля завдяки «Дораді», поставили своє виробництво на такий рівень, що змогли віділити частку й на розвиток сільських громад, допомогти школам, дитсадкам, самотнім літнім людям, інвалідам. Було створено 380 нових робочих місць, на яких селяни заробили понад мільярд гривень лише за останній рік. Отож у села з'явилася надія. Середні прибутки кожного фермера, котрий постійно консультувався у службі, збільшилися на 85 відсотків. Тим часом у Хмельницькій області в господарствах населення виробляється понад 70 відсотків сільгосппродукції, зокрема 63 відсотки рослинницької та 82 відсотки тваринницької. Решту дають 752 реформовані господарства, довкола яких так багато галасу. Заборгованість у заробітній платі в області найвища в Україні, а рівень зарплати — один з найнижчих. Тож оці реформовані нерідко пожирають пільгове палне та добрива, створюючи економічне рабство для своїх працівників.

Постає запитання: кому має допомагати держава? Куди спрямовувати зусилля? Доки триває згадана «битва» за палне, добрива, селяни тихо працюють, виробляючи більш як половину продукції в особистих господарствах. У Чабанівці, приміром, люди взялися за лікарські рослини — так з'явилася асоціація «Ромашка», яка створила 20 робочих місць і вже в перший рік дала прибуток кожній родині.

Чому село бідує? Бо успішних хазяйств ще дуже мало. Досвід «піонерів» хтось має донести в кожну хату. Господар, відчувши підтримку, не ховається в тінь. Він і зрушить село з місця. Бо колективне господарювання не може бути рентабельним. Сім'я американсько-

го фермера із трьох чоловік обслуговує 80 корів з надоями 8 тисяч кілограмів молока на рік від кожної. У нас така ферма мала б більш як 15 осіб персоналу.

Сьогодні виникає стурбованість, що «нова влада», мабуть, не має бачення перспектив розвитку сільськогосподарського виробництва і повторює помилки своїх попередників. Турбота про сільськогосподарську продукцію, а не людей не призведе до розуміння більшістю селян дій влади. Прихований і відвертий саботаж, дискредитація влади різними чутками, необдуманими діями через некомпетентність значної частини керівників різних рівнів призводить до зневіри людей.

Необхідне Міністерство з розвитку сільських територій, яке працювало б над комплексним роз-

Чому в Україні сади вирощують за голландською технологією, свиней відгодовують за польською, молоко виробляють за традиційною ручною?

в'язанням наявних проблем, а не гасінням «пожеж» залежно від сезону.

Згідно із Земельним кодексом орендар несе відповідальність за використання землі. Насправді, як на мене, — ні. Треба визначати хімічний склад, стан землі на початок оренди, в кінці, з чого й випливатиме відповідальність. Наша обласна аграрна дорадча служба обладнала таку незалежну лабораторію. Але підзаконних актів досі немає, тому й далі смочуть родючі чорноземи всі кому не лінь. А це розкрадання національного багатства й обкрадання наших дітей. Орендар ніколи не вкладатиме кошти в гектари, які рано чи пізно доведеться повернути. Це питання порушують не тільки селяни, а й керівники господарств та фермери.

Чому низька ефективність сільськогосподарського виробництва? Бо воно працює за дідівськи-

ми технологіями, на основі адміністративного примусу або від безвиході. Хто мав би донести механізми ефективності селянам? А в нас село саме по собі, освіта та наука для нього — сьома вода на киселі. Аграрні вузи в Україні, на мою думку, готують фахівців, які не здатні принести на виробництво нові технології та ідеї. Вузька наука значною мірою — фікція, бо основне завдання викладача — навчальний процес. Чому в Україні сади вирощують за голландською технологією, свиней відгодовують за польською, молоко виробляють за традиційною ручною? Де наша наука? Уся мережа науково-дослідних установ мусить бути підпорядкована Міністерству розвитку сільських територій, інтересам села, наука має стати прикладною.

Тут дуже доречний досвід американців, де в кожному штаті працює університет, що має сільськогосподарський центр, а девізом центру є наука, навчання, впровадження. Втілення такої моделі в Україні дало б змогу повернути науку й освіту на користь селянам, поліпшити рівень їх життя. Якщо держава хоче мати ефективне забезпечення села, освіта й наука мають бути об'єднані і через дорадчі служби доносити до селян нові ідеї.

Селянам треба допомогти розвинути також місцеве самоврядування, комунальні підприємства, обслуговуючі та виробничі кооперативи, асоціації тощо. І тут в пригоді стає «Дорада»! Через уже створену мережу з допомогою Інтернету наші фахівці відшукують та надають усю потрібну інформацію. Ми співпрацюємо з іншими проектами, маємо юриста. Щоб упорядкувати питання використання землі, сільські ради мають узяти на себе відповідальність. Можливо, бути головним орендарем у селян землі та майна і передавати його в суборенду або створити відповідні структури (кооперативи, спілки тощо).

Записала
Віра ШПИЛЬОВА.

У Чабанівці люди взялися за лікарські рослини — так з'явилася асоціація «Ромашка», яка створила 20 робочих місць і вже в перший рік дала прибуток кожній родині.

■ ЗАПИТУЄТЕ—ВІДПОВІДАЄМО

М'ясо і монопольні права

«Голос України» не раз писав про проведення Держкомрезервом тендерів із закупівлі м'яса за кошти бюджету — Кабміном на ці цілі виділено півмільярда гривень. Сільгоспвиробники, які утримують велику роза-ту худобу і свиней, цікавляться, чи можуть вони взяти участь у тендері, до того ж самостійно підготувавши тендерну документацію, адже чимало причетних до здійснення закупівлі товарів і послуг структур запатентували способи її підготовки. Чи-тачів також цікавить, чому взагалі на такі «винаходи» видають патенти, які, на їхню думку, дають право власникам охоронних документів на монополію у здійсненні закупівель, захищають від конкурентів.

Патент видається на конкретний винахід, обсяг правової охорони якого визначається його формулою, роз'яснила ситуацію начальник управління організації захисту прав у сфері інтелектуальної власності Держдепартаменту інтелектуальної власності Ірина Кожарська. Законом також чітко встановлено: процес (спосіб), що охороняється патентом, визнається застосованим (використаним), якщо використано кожну ознаку, включену до незалежного пункту формули, або ознаку, еквівалентну їй. Це означає, що тільки у разі, коли вся сукупність ознак, яка включена до незалежного пункту формули винаходу, буде використана під час підготовки тендерної документації і здійснення державних закупівель товарів, робіт і послуг, може йти мова про порушення прав власника патенту. З огляду на те, що в кожному конкретному випадку готується тендерна документація з урахуванням конкретних обставин, використати кожну ознаку практично неможливо. Отже, підготовка самостійно тендерної документації способом, що не містить всієї сукупності ознак за виданими патентами, не порушуватиме права їх власників.

Сам факт видачі патентів на винаходи, що стосуються здійснення закупівель товарів і послуг, не може призвести до монополії у сфері здійснення державних закупівель, оскільки патент не визначає єдиного суб'єкта господарювання щодо надання таких послуг. А от запатентувати спосіб підготовки тендерної документації можна, адже відповідно до статті 6 Закону «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» об'єктом винаходу може бути, зокрема, процес (спосіб). Патент на винахід видається, якщо він відповідає встановленим цим законом умовам патентоспроможності: є новим, має винахідницький рівень і є промислово придатним. І якщо запропонований спосіб підготовки тендерної документації відповідає всім тим критеріям, наше відомство не вправі відмовити від видачі на нього патенту.

До роз'яснення фахівця варто додати: сільгоспвиробник може брати участь у тендері, якщо має забійний цех і холодильники. Бо Держкомрезерв цікавить охолоджене м'ясо, а не худоба у живій вазі.

16 червня в Україні мінлива хмарність, на Лівобережжі короткочасні дощі, на решті території без істотних опадів. Температура вночі 8—13, вдень 19—24, в західних та південних областях — 23—28 градусів тепла

«Куражу» без куражу не буває...

П'ять літ виповнилося кіровоградській дитячій студії «Кураж». Це своєрідна школа журналістської та акторської майстерності для наймолодших.

Ідея створення студії належить тележурналістам Наталії Устименко та Володимирі Крутоусу. Вони навчають дітей самих робити програми для ровесників.

У березні 2000 року в ефірі приватної телерадіокомпанії «ТБ-Центр» з'явилися перші передачі студії. Того ж року ініціаторів запросили працювати на обласне телебачення — готувати щоденну дитячу передачу «Засинайко». З тих пір студійці брали участь у різних всеукраїнських фестивалях і конкурсах, увійшли в десятку кращих дитячих телестудій України за підсумками минулого року.

Нині у трьох групах студії — близько тридцяти школярів від 6 до 15 років. Рік тому вони почали освоювати новий для себе жанр — створення ігрових фільмів. І вже торік на конкурсі «Золоте курча» отримали диплом за кращий дитячий мюзикл «Володар велосипеда». Днями на обласному ТБ відбулася прем'єра нового музичного фільму «Принцеса на всі сто».

Серед найсмівливіших планів Наталії Устименко і Володимира Крутоуса — створення власної школи телемайстерності. Тобто те, що й зараз, тільки на вищому професійному рівні. Однак про перспективи говорять неохоче. Студія тримається на ентузіазмі. Постійно доводиться випрошувати приміщення для занять і зйомок, костюми і декорації робляться за власний кошт або в складчину.

— У дітей ніхто не хоче вкладати гроші, — каже Наталія Устименко, — тож спонсорів знайти практично неможливо...

Та оптимізму керівники студії не втрачають, намагаються розширювати спектр діяльності. Так, незадовго до круглої дати вихованці «Куражу» почали освоювати радіоефір. І тепер щодня вранці на «ефемці» об'єднаної телерадіокомпанії «Скіфія» лунає нова інформаційно-розважальна передача для школярів, повністю створена силами вихованців «Куражу».

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Будуть і на Марсі комбайни

Херсон. «Завод у дитячих очах» — конкурс з такою назвою організували працівники ВАТ «Херсонські комбайни». Завдяки йому діти мали змогу по-

казати свої творчі можливості. Їх фантазія, втілена у малюнках, перенесла комбайни на Марс, створила надзвичайної краси корови, безмежні хлібні лани. Конкурс засвідчив, що у комбайнобудівників є гідні спадкоємці, готові продовжити справу.

Алла БРУСИЛОВА.

Фото Володимира МАРУСА.

Кирило й Мефодій повернулися

Вінниця. Пам'ятний знак засновникам слов'янської писемності Кирилу й Мефодію встановлено на будинку обласної наукової бібліотеки імені Тимірязєва. Він являє собою барельєфну ікону, яка зображує просвітителів. Ще у 1907 році міська дума подарувала закладу ікону Кирила й Мефодія, яка потім пропала, залишився лише документ. Напередодні 100-літнього ювілею бібліотеки її директор, кавалер ордена Нестора-літописця, заслужений працівник культури України Василь Циганюк вирішив відновити втрату. Як і сто років тому, роботу знов замовили в Москві.

На барельєфі значиться прізвище мецената — Першого віце-прем'єр-міністра України Анатолія Кінаха.

Віктор СКРИПНИК.

Бодні чи макітри не бажаєте?

Виплетені з рогами кошики, зерновки, дерев'яні бодні, жлукта, глиняні макітри тепер можуть стати окрасою й вашого житла. У Національному історико-культурному заповіднику «Чигирин» тепер можна не тільки оглянути велику колекцію українських старожитностей, а й дещо з неї придбати. А посприять у цьому народні майстри, які стародавні речі побутового призначення навчилися не лише реставрувати, а й виготовляти.

Випускники Київського політеху Наталя Шарова з чоловіком, наїздившись по світу, повернулися на батьківську землю, у Чигирин. А тут, як відомо, все дихає минулиною. «Якщо ти не йдеш до історії, — каже Наталя Григорівна, — то вона сама приходить до тебе...»

Спочатку подружжя зацікавилася предметами козацького і селянського побуту, потім чоловік Борис спробував сам відтворити техніку плетіння з рогами. Не вийшло. На щастя, знайшов довгожителю-майстриню, котра показала старезний верстат, на якому колись виготовляли мати для полів (піл — дерев'яний настил для сну в селянських хатах). Наталя з чоловіком оволоділи хитромуд-

рим ремеслом і відновили цей забутий народний промисел. Тепер чигиринські майстри виготовляють різноманітні побутові речі з рогами, житнього околоту, кукурудзиння.

Наталя Григорівна захопилася ще й композиціями з сухоцвітів, вишиваними рушниками, українським старовинним одягом, ляльками і має намір відкрити свій етнографічний музей.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімку: Наталя Шарова (праворуч) зі старшим науковим співробітником Національного історико-культурного заповідника «Чигирин» Яною Діденко у справжньому вбранні заможних козачок.

Фото автора.

БРУХТ, який хвилює і вчить

■ ДИВАКИ

Опинившись серед цілої тисячі старих підсвічників, восьми десятків ступ, стількох же дзвіночків, поміж ваг, гир, прасок, мідних самоварів, підносів... у звичайнісінькій квартирі, мимоволі не стримаєшся: «І де ви цього всього наставили?»

Анатолій Приян, власник, за нинішніми цінами на антикваріат, чималенького майна, справляє на багатьох враження дивака, в якого «дах поїхав». Жив би, мовляв, по-людськи, чоловіче, жував би свій кусень хліба-сала, а то кожен копійку пускаєш на стягування якогось металобрухту, хай і дорогого. Продав би його чи що?! Головного болю б точно не мав. А то виставив свою колекцію у 2001 році під час фольклорного фестивалю, ходив народ, охав-ахав, а описів найкращі експонати взяли та й пропали... Тут тобі і кримінальна справа, і мішок проблем.

— Якщо чесно, розплутувати клубок мені довелося практично самотужки. Сам вийшов на скупників. Міліція каже: «За вказаними адресами не проживають», а я телефоною до Києва, Кіровограда на їхні домашні телефони — і спілкуюся з ними. Уявіть собі, на дев'ять судових засідань їх так і не змогли доставити. А в Кіровограді на той час обікрали дев'ять церков, і «мої» скупники причетні до продажу краденого. До речі, мені подякували з міністерства за те, що вивів на їхні сліди. Цінності вдалося повернути в храми. Не сумніваюся, не один колекціонер детекти-

вом ставав, коли його грабували. А я не схожий на мудрих тонких знавців, освіти бракує. Прашое інтуїція: ось це — унікальне. Коли в мене була ще половина колекції, на ВДНГ СРСР вона отримала бронзову медаль. Кожний знахідці доводиться буквально повертати життя. Виточувати частинки, яких бракує, зварювати, нарізати різьбу, латати тріщини, чорнити. Цікаво, що немає жодного «дубля», всі експонати неповторні, матеріали різні — мідь, силумін, чавун, бронза, латунь, срібло, дерево, навіть скло. Хоч це моя власність, я багато років мрію про музей, який би чудово вписався в коло пам'яток Старого міста...

Мінялися влади, а Приян з цим питанням, як перехідний вимпел, потрапляв від старої до нової. Нарешті безплатно виділили фундамент на території заповідника під музей. На жаль, ентузіаст давав собою навіть спекулювати: за обіцянку вирішити проблему брався агітувати то за одного, то за іншого. Та вибори минали, й Анатолій залишався знову наодинці зі своїм фундаментом. Та ще десятками публікацій у пожежних газетах, які оптимістично запрошують через рік-два до Кам'яця в музей підсвічників.

Віра ШПИЛЬОВА.

цього

15

ЧЕРВНЯ

■ 1815 р. Помер граф Ілля Безбородько, поміщик, сенатор. На його кошти було створено Ніжинський ліцей. ■ 1830 р. Севастопольське повстання. ■ 1833 р. Народився український і польський композитор Владислав Заремба («Дивлюсь я на небо»). ■ 1834 р. Відкрито Київський університет. ■ 1884 р. У Російській імперії заборонено працю жінок та підлітків у нічний час. ■ 1930 р. У Москві розпочалась I Всесоюзна олімпіада мистецтв народів СРСР. ■ 1941 р. Народився кіноактор Іван Миколайчук.

Редатор номера
Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСЬКИЙ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДА.

Головний редактор
Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди підіпняє позицію авторів публікацій.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси:
для фізичних осіб — 40224, 08775.
для підприємств і організацій — 60955.

Передплата ціна:
для фізичних осіб — 3,30 грн.
та 2,00 грн.

для підприємств і організацій — 6,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

СПДФО Гайденок В. І.
(Друкарня «Нормальні ціни»)
61068, м. Харків,
вул. Тарасівська, 2а.
Зам. 225

ВАТ «Видавництво «Вільна Україна»
79026, м. Львів,
вул. В. Великого, 2.
Зам. 336

ВАТ «Видавництво «Київська правда»
04136, м. Київ,
вул. М. Гречка, 13.
Зам. 2222

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53,
454-81-34,
454-81-44;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet:
http://uamedia.visti.net/golos